

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΑΠΟ ΙΟΥΝΙΟΥ 1872 ΜΕΧΡΙ ΙΟΥΝΙΟΥ 1873.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΣ ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

1873.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΑΠΟ ΙΟΥΝΙΟΥ 1872 ΜΕΧΡΙ ΙΟΥΝΙΟΥ 1873.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

1873.

op. 818 52941 1787

Ευχαριστούμε πολύ για την
παραχώρηση των ελλ. βιβλίων

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Ἰουνίου 1873, ἡμέρα Κυριακῆ, ὥρα 12 π. μ. συνελθόντων δεκατριῶν ἐταίρων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀθηνῶν Ἑταιρίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ εἰς γενικὴν συνέλευσιν, προσεφώνησεν αὐτοὺς ὁ πρόεδρος τῆς Ἑταιρίας Φίλιππος Ἰωάννου ὡς ἑξῆς·

Ἐντιμοὶ κύριοι συνέταιροι.

Ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος ἀπ' ὀλίγου χρόνου παρέχει τὸ θέαμα μεγάλης τινὸς καὶ πρότερον ἀσυνήθους βιοποριστικῆς κινήσεως πειθούσης τὸν παρατηρητὴν ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἔκ τε ἀλλοτρίων παραδειγμάτων καὶ ἔκ πείρας ἰδίας ἀνεδιδάχθη, ὅτι ἡ πολιτικὴ του κραταίωσις καὶ πρὸς τὸν ἀληθῆ προορισμὸν του πρόοδος ἀπαιτεῖ πρὸς τοῖς ἄλλοις μέσα ὑλικά τοιαῦτα, ὁποῖων τὸν πορισμὸν δὲν δύναται νὰ ἐλπίσῃ, εἰμὴ ἔκ τῆς εἰρήνης, τῆς παγίωσεως τῆς ἐσωτερικῆς εὐνομίας καὶ τάξεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας καὶ βιοποριστικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας. Τούτου ἕνεκα ἐτράπη ἤδη ἡ προσοχὴ τοῦ λαοῦ μετὰ σπουδῆς πλειοτέρας εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, εἰς τὴν γεωργίαν καὶ μεταλλείαν, εἰς σύστασιν παντοίων ἐταιριῶν σκοπὸν ἔχουσῶν τὴν ἀνόρουξιν ὀρυκτῶν χρησίμων, τὴν κατεργασίαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς, τὴν ἀποξήρανσιν ἐλῶν καὶ λιμνῶν, τὴν διευκόλυνσιν τῶν μέσων τῆς κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν κοινωνίας. Τοσαύτη δὲ δεικνύεται νῦν ἡ πρὸς τὰ ὑλικά ταῦτα συμφέροντα ῥοπή τοῦ λαοῦ, ὥστε τινὲς τῶν σχεπτικωτέρων ὁμογενῶν ἤρχισαν νὰ ὑποπτεύωσι, μὴ ἡ φιλόουλος καὶ φιλο-

κτῆμων ὀρμὴ καταπνίξῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Ἑλλήνων πᾶν εὐγενέστερον αἴσθημα, πᾶσαν φροντίδα περὶ τῆς πνευματικωτέρας τοῦ ἔθνους προόδου, περὶ τῶν ὑπερτέρων καὶ οἰκειοτέρων εἰς αὐτὸ ἀγαθῶν. Ἄλλ' ἄς θαρρῶμεν! Μεταξὺ τῶν βιοποριστικῶν ἐταιριῶν τῶν πολλαπλασιαζομένων νῦν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι πᾶς φίλος τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς πρὸς τὸν ἀληθέστερον τοῦ ἔθνους σκοπὸν προόδου βλέπει μετὰ χαρᾶς συνιστωμένους καὶ συλλόγους τινὰς πρόθεσιν ἔχοντας τὴν διάδοσιν τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων ἢ τὴν κατὰ μικρὸν καλλιέργησιν τοῦ ἀπ' αἰῶνων κεχερσωμένου τῆς ἐλληνικῆς φιλολογίας ἀγροῦ· ἢ δ' ἡμετέρα Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρία πρὸ τριάκοντα καὶ ἕξ ἐτῶν συσταθεῖσα καὶ ἔκτοτε πρὸς τὸν ἐθνωφελῆ αὐτῆς σκοπὸν κατὰ λόγον τῶν ὑπαρχόντων μέσων ἀδιαλείπτως ἐργαζομένη πρόκειται ζῶσα ἀπόδειξις ὅτι τὰ ὕλικὰ συμφέροντα, ὅσον καὶ ἂν φαίνωνται ἐπικρατοῦντα σήμερον ἐν Ἑλλάδι, δὲν δύνανται ὅμως νὰ ἐμβάλωσιν ἡμᾶς εἰς λήθην τῶν ἀνωτέρων καὶ περισπουδαστοτέρων συμφερόντων τοῦ ἔθνους. Naί! πλὴν τῶν συνωθουμένων εἰς ἀπόκτησιν μετοχῶν τῆς Ἐταιρίας τῶν ἐν Λαυρίῳ μεταλλείων καὶ ἄλλων κερδοσκοπῶν ἐταιριῶν ὑπάρχουσι καὶ ἄνδρες ἐπιδεκτικοὶ ἀπολαύσεως πνευματικωτέρας. Ὑμεῖς, ὦ φίλοι συνέταιροι, εἴσθε τοῦ λόγου μου ζῶσα καὶ ψηλαφητὴ μαρτυρία. Πρὸς τί ἐνεγράφητε καὶ μένετε σταθερῶς μέλη Ἐταιρίας, ἣτις οὐδὲν εἰς ὑμᾶς χρηματικὸν μέρος, οὐδὲν ὕλικὸν ὄφελος ὑπισχνεῖται; Πρὸς τί παρέχετε προθύμως τὴν ὑμετέραν χρηματικὴν συμβολήν, ἐξ ἧς οὐδὲν ἴδιον κέρδος, οὐδεμίαν κατ' αἴσθησιν ἀπόλαυσιν προσδοκᾶτε; Τί ἄλλο ζητεῖτε διὰ τῆς ἐνώσεως ὑμῶν ταύτης, εἰμὴ τὴν ὠφέλειαν τῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος;

Συγκαλεσθέντες σήμερον ἐνταῦθα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς ἡμετέρας Ἐταιρίας, ἵνα λάβητε παρὰ

τοῦ διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου λόγον τῶν πράξεων αὐτοῦ, θέλετε μάθει κατὰ τὴν εἰθισμένην τάξιν ἐκ μὲν τῆς ἐκθέσεως τοῦ γραμματέως κυρίου Στεφάνου Κουμανούδη πᾶν ὅ,τι τὸ Συμβούλιον καθ' ὅλον τὸ νῦν λήξαν ἀρχαιολογικὸν ἔτος ἔπραξεν· ἐκ δὲ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ταμίου κυρίου Π. Γιαννοπούλου θέλετε λάβει γνῶσιν τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως καὶ καθόλου, τῆς οικονομικῆς αὐτῆς καταστάσεως. Εἰς ἐμὲ δὲ περιλείπεται νὰ εἶπω εἰσαγωγικῶς ὀλίγα τινὰ καὶ γενικώτερα περὶ τῆς ἐνεργείας τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας.

Πάντα τὰ ἔργα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, ὅσα ἐν τῷ ἀ. ἄρθρῳ τοῦ Ὁργανισμοῦ αὐτῆς μνημονεύονται, εἶναι σπουδαῖα καὶ ἄξια τῆς συντόνου φροντίδος τοῦ διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου· σπουδαιότατον δὲ πάντων καὶ ἀναγκαιότατον ὁμολογεῖται ἡ συντήρησις καὶ διαφύλαξις ἀπὸ πάσης ἐξ ἀμαθίας ἢ ἀσεβείας ἢ κακοκερδείας προερχομένης φθορᾶς τῶν ὅπουδῆποτε τῆς Ἑλλάδος ὑπαρχόντων ἔτι ἀρχαίων μνημείων. Τῷ ὄντι, τὰ μὲν ἐν τῷ κόλπῳ τῆς γῆς καλυπτόμενα ἔτι ἀρχαῖα δυνατὸν νὰ ἀνακαλυφθῶσι καὶ βραδύτερον ἐν χρόνῳ ἐπιτηδειοτέρῳ καὶ πλειοτέρα εὐπορία χρημάτων· τὰ δ' εἰς χεῖρας ἰδιωτῶν φιλοτίμων ὑπάρχοντα καὶ τηρούμενα δυνατὸν νὰ συλλεχθῶσι κατὰ μικρὸν δι' ἀγορᾶς ἢ ὀπωσθήποτε ἄλλως εἰς σύστασιν μουσείου ἀρχαιολογικοῦ, ὠφελίμου εἰς τε τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τοὺς ἀλλοδαπούς τῆς ἀρχαιότητος σπουδαστάς· τὰ δ' ἐπιστημονικῶς ἔτι ἀδιάτακτα, ἢ ἀσυμπλήρωτα, ἢ ἀδιασάφητα καὶ διὰ τοῦ τύπου ἀνέκδοτα δυνατὸν νὰ διαταχθῶσι ὕστερον, συμπληρωθῶσι, διασαφηθῶσι καὶ δημοσιευθῶσι, ἵνα χρησιμεύσωσι εἰς τὴν μελέτην τῶν φιλαρχαίων. Ἄλλ' ἡ φθορὰ καὶ καταστροφή τῶν ἀρχαίων, ὑφ' οὐτινοςδῆποτε καὶ πρὸς ὄντιναδῆποτε σκοπὸν καὶ ἂν γίνηται, εἶναι κακὸν ἀνεπανόρθωτον, εἶναι δεινὴ ἀσέβεια κατεπανιστῶσα κατὰ τῶν τολμώντων αὐτῆν

τὸ αἶσθημα παντὸς Ἑλληνος ἀληθοῦς, ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ὀποίου σῶζεται ἔτι καὶ μικρὸς ἐθνικῆς φιλοτιμίας σπινθὴρ καὶ μικρὰ τοῦ καλοῦ αἶσθησις. Διὰ ταῦτα τὸ διοικητικὸν τῆς ἡμετέρας Ἐταιρίας Συμβούλιον ἔκρινε καθήκον ἑαυτοῦ ἱερὸν νὰ καταβάλῃ πᾶσαν δυνατὴν ἐπιμέλειαν, ἵνα κωλύσῃ πᾶσαν τῶν ἀρχαίων μνημείων ἐν τε τῇ πρωτευούσῃ τοῦ βασιλείου καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις φθοράν. Ἀληθεύει μὲν ὅτι τὸ καθήκον τοῦτο τῆς συντηρήσεως τῶν ἀρχαίων ἀνατίθεται ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ νόμου κυρίως εἰς αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰς ὑποκειμένας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχάς, μέγα δὲ καὶ ἀσυγχώρητον ἀμάρτημα ἐνώπιον τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ πάντων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, ἐνώπιον τῆς τε παρούσης καὶ τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, πράττουσι καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ ῥηθεῖσαι ἀρχαί, ἐὰν ἀφροντιστῶσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς πληρώσεως τοῦ ῥηθέντος καθήκοντος καὶ διὰ ψυχρᾶς καὶ ἀξιοκατακρίτου ἀδιαφορίας παραδίδωσιν εἰς τὸν ὄλεθρον τὰ διασωθέντα μέχρις ἡμῶν μνημεῖα τοῦ βίου τῶν ἡμετέρων προγόνων· ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος ἀ. ἄρθρου τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἐταιρίας, ἔκρινεν ἀθέμιτον νὰ δειχθῇ ὅλως ἀδιάφορον πρὸς τὴν παλλαχοῦ κατὰ δυστυχίαν ἐνεργουμένην ἐν Ἑλλάδι τῶν ἀρχαίων φθοράν· διὸ ἔπραξεν ὑπὲρ τῆς διασώσεως τῶν μνημείων ἐκεῖνων πᾶν ὅ,τι ἐδύνατο, ὅτε μὲν σπεῦδον νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸ προσῆκον Ὑπουργεῖον πᾶν ὅ,τι ἐμάνθανε γινόμενόν που τοιοῦτο ἀσέβημα καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἀσθενείᾳ προκαλοῦν τὴν ἰσχυρὰν τῆς Κυβερνήσεως σωστικὴν ἐνέργειαν, ἄλλοτε δὲ ἰδίᾳ δαπάνῃ πέμπον, ὅπου ἐνόμιζεν ἀναγκαῖον, τὰ κωλύσοντα τὴν φθοράν ἀρμόδια πρόσωπα : Καὶ δὲν ἐπέτυχε μὲν τὸ Συμβούλιον τοῦ σκοποῦ πανταχοῦ· διότι στερούμενον ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἰδίων ὀργάνων, οὐτ' ἐμάνθανεν ἐγκαίρως τὸν πανταχοῦ εἰς τὰ ἀρχαῖα ἐπικείμενον κίνδυνον (ὄν αἱ δημοτικαί, αἱ διοικητικαί, αἱ οἰκονομικαί, αἱ στρατιωτι-

και ἀρχαὶ καὶ αἱ εἰσαγγελεῖται ἐδύναντο καὶ ὤφειλον ἐγκαί-
ρως νὰ μανθάνωσι καὶ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τὸν νόμον νὰ
ἀπομακρύνωσιν) οὔτε δύναμιν εἶχε νὰ κωλύσῃ πανταχοῦ καὶ
πάντοτε τὸ κακόν· ἀλλ' ὅμως ἐξετέλεσεν εὐσυνειδήτως τὸ
ἴδιόν του καθήκον καὶ ἀνέμνησε τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, οἵ-
τινες ἔνεκα τῆς ἀσυγγνώστου τῶν ἀρχῶν ἀδιαφορίας εἶχον
λησμονήσῃ καὶ αὐτὴν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ νόμου τὴν ὑπαρ-
ξιν, ὅτι ὑπάρχει ἐν Ἑλλάδι νόμος κολάζων τοὺς φθειρόν-
τας τὰ ἀρχαῖα καὶ ὁ νόμος οὗτος ζῆ. Τὸν νόμον τοῦταν
μετὰ τινων ὑπουργικῶν ἐγκυκλίων εἰς αὐτὸν ἀναφερομένω
καὶ ἄλλων τινῶν ἀρμοδίων ἐγγράφων ἔκρινεν ἀναγκαῖον τὸ
Συμβούλιον νὰ ἀνατυπώσῃ δαπάνῃ τῆς Ἑταιρίας καὶ δια-
νεύσῃ εἰς τε τὰς δημοτικὰς καὶ τὰς ἄλλας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις
ἀρχάς, ἵνα ἔχωσιν αὐτὸν πάντοτε ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ
τῶν καθηκόντων των.

Ἐνταῦθα, κύριοι, καταλαμβάνομαι ὑπὸ λύπης βαρείας
ἀναγκαζόμενος νὰ εἶπω πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἡ φθορὰ τῶν ἀρχαίων,
καθ' ὅσον ἡ πεῖρα μέχρι τοῦδε ἐδίδαξε τὸ Συμβούλιον, δὲν
προέρχεται μόνον ἐκ χωρικῶν καὶ ἀπαιδευτῶν ἀνθρώπων,
ῶν ἡ ἀμαθία καθιστᾷ ἐνώπιον τοῦ δικαίου δικαστοῦ τὸ
ἀμάρτημα ἐλαφρότερον, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἐξ ἀνδρῶν εὐ-
μοιρησάντων ἀνωτέρας παιδείας, εἰς οὓς εὐλόγως ὑποτίθεται
πλειότερα ἐθνικὴ φιλοτιμία, πλειότερον σέβας πρὸς τὰ προΐ-
όντα τῆς ἀρχαίας τέχνης, πρὸς τὰ λείψανα τοῦ βίου τῶν
προπατόρων ἡμῶν. Ναι, κύριοι! Μετὰ ψυχικῆς θλίψεως
παρετήρησε τὸ Συμβούλιον, ὅτι καὶ τινες ἐκ τῶν ἀξιωματι-
κῶν τοῦ στρατοῦ τῶν ἐφιστωμένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως
ὡς μηχανικῶν εἰς κατασκευὴν ἐδῶν, γεφυρῶν, ἢ ἄλλων
τοιούτων ἔργων, ἢ εἰς κρηπίδωσιν λιμένων, καταστρέφουσι
πολλάκις μετὰ μεγίστης ἀδιαφορίας ἐρείπια ἀρχαίων φρου-
ρίων ἢ ἄλλων μνημείων τῆς ἀρχαιότητος, ἵνα λάθωσιν ἐξ
αὐτῶν τὴν ἀναγκαίαν εἰς τὸ ἔργον των ὕλην, ἃν καὶ ὑπάρχει

ἔχει πλησίον ἄλλη ὕλη ἀφθονωτάτη. Ἐννοεῖτε ἐντεῦθεν, ὅποιαν δύναμιν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν ἀπαιδευτῶν ἔχουσι τοιαῦτα παραδείγματα διδόμενα παρ' ἀνδρῶν ἀνηκόντων εἰς ἀνωτέρας ἐν τῇ πολιτικῇ κοινωνίᾳ τάξεις, καὶ πόσον ὀλέθρια ἀποτελέσματα παράγουσι πρὸς τὰς ἀρχαιότητας.

Ἔτι μεγαλητέραν ψυχικὴν θλίψιν ἠσθάνθη τὸ Συμβούλιον πρὸ μικροῦ, ὅτε κατὰ τὴν ἀνόρουξιν τῶν θεμελίων τῆς Ζαπτείου οἰκοδομῆς πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου ἀνεκαλύφθη ἀρχαῖόν τι βαλανεῖον, ἡ δ' ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπεία ἢ φροντίζουσα περὶ τῆς οἰκοδομῆς ἐβουλεύθη παραδόξως νὰ καταστρέψῃ αὐτὸ ἢ νὰ ἐπενέγκῃ τοιαύτην φθορὰν, ὅποια ἤθελε καταστήσῃ τὴν ἀνεύρεσίν του εἰς τοὺς ἀρχαιολογοῦντας ἀνωφελῆ. Τὸ ρηθὲν μνημεῖον εἶναι τὸ μόνον μέχρι τοῦδε ἐν Ἑλλάδι ἀνευρημένον, ἐξ οὗ δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς, τὴν διαίρεσιν καὶ διάθεσιν τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν βαλανείων· διότι, ἂν καὶ φαίνεται ᾠκοδομημένον ἐπὶ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων, ᾠκοδομήθη ὁμως ἀδιστάκτως ὑπ' ἀρχιτέκτονος Ἑλληνοῦ καὶ κατὰ τὸ παράδειγμα προὔπαρχόντων τότε ἐλληνικῶν βαλανείων. Ἔπρεπεν ἄρα καὶ διὰ τοῦτον μόνον τὸν λόγον νὰ τηρηθῇ ἄθικτον· ἀλλὰ προσετέθη καὶ ἄλλος λόγος, ὁ ἐξῆς. Ἐάν τις ἀναγνώσῃ μετὰ προσοχῆς τὴν μεταξὺ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Λουκιανοῦ εὕρισκομένην περιγραφὴν ἀρχαίου τινὸς βαλανεῖου, οἰκοδομηθέντος ὑπὸ Ἰππίου τινὸς ἀρχιτέκτονος, ἔπειτα παραβάλλῃ αὐτὴν πρὸς τὸ νῦν ἀνακαλυφθέν, εὕρισκει τινὰ τεκμήρια, ἐξ ὧν φαίνεται πιθανὴ ἢ τούτου καὶ ἐκείνου ταυτότης. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας ἔκρανε καθῆκον ἑαυτοῦ νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι ἐδύνατο, ἵνα σώσῃ τὸ κινδυνεῦσαν ἀρχαῖον ἐκεῖνο μνημεῖον. Καὶ ἐλυπήθη μὲν μεγάλως ἀναγκασθὲν νὰ ἀπεναντιωθῇ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπείαν τὴν συνισταμένην ἐξ ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους ἐτίμα

Ἐλικρινῶς καὶ τιμᾶ, δὲν ἐδίστασεν ὅμως νὰ προτιμήσῃ παν-
 τὸς ἄλλου λόγου τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου καὶ τὸ συμφέρον
 τῆς ἐπιστήμης. Ἐπέτυχεν ἄρα τοῦ σκοποῦ; Τοῦτο εἶναι ἄ-
 δηλον ἔτι· διότι μεγάλη κατὰ δυστυχίαν εἶναι ἡ ἐπιμονή
 τινων καὶ ἡ ἀντενέργεια, μεγάλη δὲ καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν
 πολιτῶν πρὸς ὅσα δὲν ὑπισχνοῦνται ἄμεσον ὑλικὴν ὠφέ-
 λειαν. Ὅ,τι ὅμως καὶ ἂνπραχθῆ, Κύριοι, τὸ ὑμέτερον Συμ-
 βούλιον μένει ἀκατάκριτον καὶ ἀνεύθυνον· ἡ δὲ παρά τε τῶν
 ὁμογενῶν καὶ ἀλλογενῶν καὶ ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ μέλ-
 λοντι μομφὴ καὶ κατὰκρισις θέλει βαρύνει βεβαίως ἐκείνους,
 οἵτινες οὔτε τὸν ἀρχαιολογικὸν νόμον ὑπ' ὄψιν λαμβάνον-
 τες τὸν ἀπαγορεύοντα ῥητῶς οἰανδῆποτε βλάβην τῶν ἀρ-
 χαιῶν μνημείων, οὔτε τὰ ὀλέθρια παρεπόμενα, ἅτινα θέλει
 ἔχει καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τὸ παράδειγμα τῆς
 ὑπ' αὐτὰς τὰς ὄψεις τῆς Κυβερνήσεως πανδήμου παραβά-
 σεως τοῦ ἀρχαιολογικοῦ νόμου καὶ τῆς φθορᾶς ἀξιολόγου
 μνημείου τῆς ἀρχαιότητος, ἔπραξαν αὐτοὶ ἢ συνεχώρησαν
 εἰς ἄλλους νὰ πράξωσι τὸ κακόν. Τὸ κακόν; θέλουσιν
 ἴσως ἀναφωνήσῃ τινὲς ἐνταῦθα. Ποῖον κακὸν πράσ-
 σουσιν οἱ ὀλιγωροῦντες τῶν ἀθλίων λει-
 ψάνων ἀρχαίου βαλανείου, εἰς οὐδὲν ἔτι
 χρησίμου, ἵνα ἀνεγείρωσιν ἐκεῖ δαπάνη
 τοῦ ἀειμνήστου τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτου
 Εὐαγγέλου τοῦ Ζάππα μέγα καὶ λαμπρὸν
 καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα χρησιμώτατον οἰκο-
 δόμημα, ὠρισμένον εἰς τὴν κατὰ τετραε-
 τίαν γεννησομένην ὀλυμπιακὴν τῆς ἐν Ἑλ-
 λάδι βιομηχανίας ἔκθεσιν, ἐξ ἧς προσδο-
 κᾶται μεγίστη ὠφέλεια; Τῷ ὄντι τοιαῦτα τῶν
 ἡμετέρων τινὲς ἀντιλέγουσιν, ὁμοίους μὲν λόγους προφέρον-
 τες, ἀλλ' οὐχὶ ἐξ ὁμοίας φρενός. Διότι οἱ μὲν αὐτῶν οὐδό-
 λως ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ἀληθὲς τῆς πα-

τρίδος συμφέρον, ὅπερ εἶναι ἀπὸ τῆς τιμῆς αὐτῆς καὶ τοῦ συμφεροντος τῆς ἐπιστήμης ἀχώριστον, ἀλλὰ πλήρεις οἰήσεως καὶ θρασύτητος ἀρέσκονται νὰ στρέψωσιν ἀπαύστως τὴν ἀχάλινον γλῶσσάν των ἐπαινοῦντες ἢ ψέγοντες πάντα κατὰ τι στιγμιαῖον ἑαυτῶν συμφέρον ἢ κατὰ τὴν τυχαίαν των ἑκάστοτε ὄρεξιν, ἀποφαινόμενοι δὲ τόσον ἐτοιμότερον περὶ τῶν πραγμάτων, ὅσον ὀλιγωτέραν γνῶσιν ἔχουσιν ἐκείνου, περὶ οὗ ἀποφαίνονται. Οὗτοι ἐτόλμησαν ἤδη καὶ νὰ γράψωσι περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἔν τισιν ἐφημερίσι τῶν Ἀθηνῶν ψευδῆ τινα καὶ ἀβέλτερα, πλήρη ἀλογίας καὶ ἀδικίας, πρὸς ἃ τὸ Συμβούλιον ἔκρινε καὶ κρίνει ἀνάξιον ἑαυτοῦ νὰ ἀποκριθῇ. Ἄλλοι δὲ πλείοτεροι τῶν ῥηθέντων καὶ πρὸς αὐτοὺς ὅλως ἀνόμοιοι ἀποβλέπουσι μὲν εἰλικρινῶς πρὸς τὸ ἀληθὲς τῆς πατρίδος συμφέρον, ἀλλὰ κατὰ πλάνην τινὰ φυσικὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπιπολαίως ἢ ἐκ μιᾶς μόνης ὄψεως θεωροῦντα τὰ πράγματα πιστεύουσιν ἀληθῶς ὅτι ἡ ἀρχαιολογικὴ ἀξία τοῦ ἀνευρεθέντος ἀρχαίου βαλανείου εἶναι τόσον μικρὰ συγκρινομένη πρὸς τὴν μεγάλην ὠφέλειαν, ἣν ὑπισχνεῖται εἰς τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἢ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ε. Ζάππα ἰδρυσις τῶν νέων ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, ὥστε εἶναι εὐλογον νὰ προτιμηθῇ αὕτη ἐκείνης· ἢ δὲ προτίμησις ταύτης ἀπαιτεῖ ἀναγκαίως τὴν φθορὰν τοῦ ἀνακαλυφθέντος μνημείου. Τοὺς τοιοῦτους ὁμογενεῖς τοὺς ἀξιόους πάσης παρ' ἡμῶν τιμῆς ὀφείλομεν νὰ ἐξαγάγωμεν διὰ βραχέων ἀπὸ τῆς πλάνης.

Δὲν προτιθέμεθα, Κύριοι, νὰ λύσωμεν ἐνταῦθα τὸ ζήτημα, ἂν ἡ πνευματικὴ ὠφέλεια ἢ ἐκτεινομένη εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἀεὶ διαμένουσα εἶναι προτιμότερα, ἢ μὴ, τῆς μόνον εἰς μερίδα τινὰ ἀνθρώπων καὶ εἰς δεδομένας τινὰς περιστάσεις περιοριζομένης ὕλικῆς ὠφελείας. Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἢ πρὸς αὐτὴν συζήτησις εἶναι ἐνταῦθα ὅλως περιττή· τότε δὲ μόνον ἤθελεν εἶσθαι ἀναγκαία,

ὅταν ἤθελε δειχθῆ ἀδύνατος ἢ εἰς πάντα ἡμᾶς ὁμοίως ἐπιθυμητὴ οἰκοδομὴ τοῦ Ζαππείου χωρὶς τῆς καταστροφῆς ἢ φθορᾶς τοῦ ρηθέντος ἀρχαίου μνημείου· διότι τότε μόνον ἤθελε παραστῆ ἢ ἀφευκτος χρεῖα νὰ ἀποφασισθῆ, πότερον τῶν δύο κακῶν εἶναι μικρότερον καὶ ἐπομένως προτιμητέον· ἢ ματαίωσις τόσον εὐεργετικῆς διατάξεως, ὅσον εἶναι ἢ τοῦ ἀειμνήστου Ε. Ζάππα, ἢ ἡ φθορὰ ἀξιολόγου διὰ τὸ εἶδός του ἀρχιτεκτονικοῦ λειψάνου τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, ὅποιον ἐν Ἑλλάδι ἕτερον δὲν ὑπάρχει. Ἄλλὰ νῦν εὐρισκόμεθα ἄρα ἐν ἀνάγκῃ τοιαύτης μεταξὺ δύο κακῶν ἀφεύκτου ἐκλογῆς; Δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἐν Ἀθήναις τόπος ἀρμόδιος εἰς οἰκοδομὴν τοῦ Ζαππείου; Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κτισθῆ τοῦτο ὀλίγα βήματα μεσημβρινώτερον, ἢ ἐγγὺς τοῦ σταδίου ἐν τῷ παλαιῷ λαχανοκήπῳ τῶν ἀνακτόρων; Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μετατοπισθῆ ὀλίγα βήματα δυσμικώτερον περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου κεῖται ἡ οἰκοδομὴ τῆς κατὰ τὸ αὐστέρως Ὀλυμπιακῆς ἐκθέσεως; Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας Συμβούλιον, ἐπιθυμοῦν νὰ μὴ προξενηθῆ βλάβη τις εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ ἄποψιν τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπιεῖου Διός, ἐγκωμοδότησεν εὐλόγως νὰ μὴ κτισθῆ περὶ τὸν ρηθέντα τόπον τὸ Ζάππειον· ἀλλὰ, διδομένης ἀναγκαίας αἰρέσεως μεταξὺ δύο κακῶν, τῆς φθορᾶς τοῦ ἀρχαίου μνημείου, ἢ τῆς γεννησομένης βλάβης εἰς τὴν ἄποψιν τοῦ Ὀλυμπίου, πιθανὸν ὅτι θέλει προτιμηθῆ ὑπ' αὐτοῦ τὸ δεύτερον οὐχὶ ὡς καλὸν, ἀλλ' ὡς κακὸν μικρότερον. Ἄλλὰ κραυγασίαι τινὲς τῶν Ἀθηναίων διαδίδουσιν, ὅτι ὁ κύριος Κωνσταντῖνος Ζάππας, ὁ ἀγαθὸς ἀνεψιὸς τοῦ μεγάλου τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτου, ὁ ἄξιος κληρονόμος τῆς φρονήσεως καὶ φιλοπατρίας τοῦ θείου του, ἀποδοκιμάζων πᾶσαν τοῦ τόπου μεταβολὴν ἐπιμένει εἰς τὸν προεκλεχθέντα. Ἡμεῖς δὲν πιστεύομεν τοῦτο· διότι ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑψηλὴν ἔννοιαν, ἣν περὶ τῆς συνέσεως, τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς ἀγνῆς

φιλοπατρίας τοῦ ἀνδρὸς ἔχομεν. Ἐὰν δὲ κατὰ δυστυχίαν εὐρέθησαν ἄνθρωποι, οἵτινες ἐλύπησαν καὶ ἠρέθισαν τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ἐμψιθυρίσαντες εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ μάταια καὶ ψευδῆ, καθῆκον τῶν ἐντίμων μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπείας ἦτο καὶ εἶναι νὰ γράψωσιν ὅσον ταχύτερον πρὸς τὸν ἄνδρα, νὰ παραστήσωσιν εἰς αὐτὸν τὰ πράγματα ἐκ τῆς ἀληθοῦς αὐτῶν ὄψεως, νὰ διασκεδάσωσι πᾶσαν τῆς διανοίας του ὑποψίαν καὶ τῆς καρδίας του λύπην καὶ πείσωσιν αὐτὸν νὰ θεωρῇ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἀρχαίου βαλανείου οὐχὶ ὡς κώλυμα τῆς φιλαγάθου προθέσεως τοῦ μακαρίτου θείου του, ἀλλ' ὡς εὐτύχημα, ἐξ οὗ δύναται ὁ ἀνεψιὸς νὰ ὠφεληθῇ ἵνα καταστήσῃ τὴν μνήμην τοῦ τε θείου του καὶ ἑαυτοῦ λαμπροτέραν καὶ εὐλογητοτέραν ἐν τῇ Ἑλλάδι. Τῷ ὄντι, ἐὰν ὁ κύριος Κωνσταντῖνος Ζάππας ἀποφασίσῃ νὰ δαπανήσῃ περὶ τὰς τριάκοντα χιλιάδας δραχμῶν, ἵνα τὸ ἀνευρεθὲν ἀρχαῖον μνημεῖον ἀνακαλυφθῇ καθ' ὅλην του τὴν ἔκτασιν, καθαρισθῇ, περιφραχθῇ διὰ σιδηρῶν κιγκλιδῶν καὶ ἐκτεθῇ εἰς τὴν θέαν τῶν φιλοθεώρων καὶ τὴν μελέτην τῶν φιλαρχαίων, θέλει παρασκευάσῃ εἰς τε τὸν θεῖόν του καὶ εἰς ἑαυτὸν μνήμην προσφιλεστέραν μὲν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἐπαινετὴν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀλλοδαποῖς φιλαρχαίοις. Ἐξ ἐναντίας, ἐὰν πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ Ζαπείου, φθαρῇ χωρὶς ἀνάγκης τὸ ἀρχαῖον μνημεῖον, ἢ πρὸς τὴν πατρίδα εὐεργεσία τοῦ ἀειμνήστου Ζάππα θέλει ἀποβάλλει μέγα τῆς ἀξίας τῆς μέρος. Εὐρίσκονται δὲ καὶ θέλουσιν εὐρεθῆ πάντοτε καὶ ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ πολλοί, καὶ οὗτοι οὔτε παράλογοι οὔτε ἄσημοι, προτιμῶντες τὴν διατήρησιν τοῦ ἀρχαίου μνημείου παρὰ τὴν ἐκ τῆς Ζαπείου οἰκοδομῆς προερχομένην ὠφέλειαν. Ἐκ τῶν ρηθέντων ἐξάγεται, ὅτι ὁ ἀξιότιμος κύριος Κωνσταντῖνος Ζάππας ὀφείλει νὰ φροντίσῃ ἵνα ἢ τοῦ ἀειμνήστου θείου του πρὸς τὴν πατρίδα ἀγαθουργία μείνῃ καθαρά καὶ παντὸς κακοῦ ἄμικτος. Ταῦτα πάντα ἤθελε γράψῃ

πρὸς τὸν κ. Κ. Ζάππαν αὐτὸ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἀρχαιο-
λογικῆς Ἑταιρίας, ἐὰν δὲν ὑπώπτευεν ὅτι ἡ πράξις του ἤ-
θελε παρεξηγηθῆ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπείας
καὶ θεωρηθῆ ὡς ἀνάμιξις τοῦ ἡμετέρου Συμβουλίου εἰς τὰ
καθήκοντα αὐτῆς· διὸ ἐκρίθη καλὸν νὰ δηλωθῆ μὲν, ὅπου
προσῆκεν, ἡ γνώμη ἡμῶν, νὰ ἀφελθῆ δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν
καὶ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἐπιτροπείαν πᾶσα περαιτέρω ἐνέργεια.

Ἐκ τῶν ῥηθέντων μανθάνετε, ἀξιότιμοι συνέταιροι, ὅτι
τὸ Συμβούλιον, εἰς ὃ διὰ τῆς ὑμετέρας ψήφου ἀνεθήκατε
τὰ τῆς Ἑταιρίας, οὐδαμῶς ἠμέλησε τοῦ σπουδαιοτάτου τῶν
ἔργων αὐτῆς, ἥτοι τῆς συντηρήσεως τῶν ἀρχαίων μνημείων,
ἀλλ' ἔπραξε καὶ ὑπὲρ ταύτης πᾶν ὅ,τι ἐδύνατο· διὸ παρίστα-
ται σήμερον ἐνώπιον ὑμῶν πλήρες τοῦ θάρρους ἐκείνου,
ὅπερ παρέχει εἰς αὐτὸ ἡ συνείδησις τῆς κατὰ δύναμιν πλη-
ρώσεως τοῦ καθήκοντός του. Ἐὰν δὲν ἠδυνήθη νὰ κατορ-
θῶση πανταχοῦ ὅ,τι ῥῦχeto, αἰτία εἶναι ἡ ἀξιοκατάκριτος
ἀδιαφορία καὶ ἀμέλεια τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὀργάνων τῆς
Κυβερνήσεως, ὧν πολλοὶ οὐδ' ἐνθυμοῦνται, ἂν ὑπάρχει νό-
μος ἀρχαιολογικὸς ἀπαγορεύων καὶ τιμωρῶν πᾶσαν τῶν
ἀρχαιοτήτων φθοράν. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων,
ἀνάγκη πᾶσα, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπον, νὰ μὴ περιμένωσι τὰ
ἔντιμα μέλη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας παρὰ μόνου τοῦ
διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου τὴν διάσωσιν καὶ συντήρησιν
τῶν πολλαχῶς καὶ πολυτρόπως ὁτὲ μὲν ἐξ ἀμαθείας, ἄλ-
λοτε δὲ ἐξ ἀναισθησίας πρὸς τὰ καλὰ καὶ ἄλλοτε ἐξ αἰσχρο-
κερδείας ἐπιβουλευομένων ἀρχαιοτήτων, ἀλλὰ νὰ ἐνώσωσι
πάντες τὰς δυνάμεις των πρὸς τὸν αὐτὸν ἱερὸν σκοπὸν καὶ
ἐπιτείνωσι πρὸς ἔφιξιν αὐτοῦ τὴν σπουδὴν καὶ τῶν ζῆλόν
των. Ναί, Κύριοι· ἄς σπουδάζωμεν πάντες, πανταχοῦ καὶ
πάντοτε νὰ ἐμπνέωμεν εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν διὰ πε λόγου
καὶ παραδείγματος τὸ προσῆκον σέβας πρὸς τὰ σεμνὰ λεί-
ψανα τοῦ βίου τῶν ἡμετέρων προγόνων καὶ τὴν πρέπουσαν

φιλοτιμίαν εἰς διατήρησιν αὐτῶν ἐν τῇ πατρίδι γῆ. Ἄς σπουδάζωμεν νὰ ἐμπνέωμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους συμπολίτας δικαίαν καταφρόνησιν καὶ ἀποστροφὴν πρὸς τοὺς ἀσεβεῖς ἐκείνους, οἵτινες καταπατοῦντες τὸν νόμον φθείρουσι τὰ ἀρχαῖα ἢ αἰσχροῶς παρεμπορεύονται αὐτά, γυμνοῦντες τὴν πατρίδα τῶν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου της κόσμου. Πιθανῶς ἤθελε συντελέσῃ πλειότερον εἰς τὸν ῥηθέντα σκοπὸν καὶ ἄλλο τι μέσον· ἐὰν δηλαδὴ τὸ Συμβούλιον ἤθελε φροντίσῃ α. νὰ σημειοῖ ἐν καταλόγῳ τὰ ὀνόματα ἐκείνων, περὶ ὧν ἤθελε πληροφορηθῆ ὅτι καταπατοῦσι τὸν ἀρχαιολογικὸν νόμον, ἢ ὅτι ἐπιτετραμμένοι τὴν τήρησιν αὐτοῦ συγχωροῦσιν εἰς ἄλλους τὴν καταπάτησιν· β'. νὰ δημοσιεύῃ αὐτὰ διὰ τοῦ τύπου ἐκάστοτε, μάλιστα δὲ ἐν ταῖς ἐτησίαις τῆς Ἑταιρίας συνελύσει καὶ παραδίδῃ αὐτὰ εἰς τὴν ἐξουδένωσιν καὶ ἀποστροφὴν ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἀφίνομεν νὰ σκεφθῆ καὶ πράξῃ τὰ προσήκοντα τὸ ἐκλεχθῆσόμενον νέον Συμβούλιον.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ γραμματεὺς ἀνέγνω ἐκθεσίαν τῶν ἐν τῷ ἔτει πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Κύριοι,

Τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐνιαυσίων ἔργων τῆς Ἑταιρίας προτάσσομεν κατ' ἔθος τὰ περὶ τῶν ἐταίρων τῶν παρεχόντων τὰ μέσα δι' ὧν τελοῦνται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀρχαιοτήτων ἔργα. Ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἐνεγράφησαν νέοι ἑταῖροι, ἐκ τῶν τῆς πόλεως ταύτης κατοίκων ἢ ἀλλαχόθεν, δώδεκα. Ἐκ τοῦ ὅλου δὲ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ μητρώῳ ἐγγεγραμμένων ἀπεβίωσαν, καθ' ὅσον ἐμάθομεν, ἔνδεκα. Σ υ ν δ ρ ο μ ῆ ν δὲ κατέβαλον ἐν-

τὸς τοῦ ἔτους ἑκατὸν ἑβδομήκοντα καὶ εἰς, καὶ δὴ 99 μὲν ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις, ὄντων περίπου διακοσίων, 42 δὲ ἐκ τῶν πολλῶν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ βασιλείου, 60 δὲ ἐκ τῶν πολὺ πλειόνων τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Τὰ ὀνόματα τῶν συνδραμόντων καὶ τὸ ποσὸν τῆς συνδρομῆς ἑνὸς ἐκάστου θέλουν δημοσιευθῆ ἐν τέλει τῆς ἐκθέσεως ταύτης.

Ἐν γένει δὲ περὶ τῶν σ υ ν δ ρ ο μ ῶ ν τῶν ἐταίρων καὶ τῶν ἄλλων τοῦ ἔτους εἰσπράξεων θέλει ἐκθέσει τὰ προσήκοντα ὁ ταμίας μετ' ὀλίγον, ἡμεῖς δὲ ἐξαίρομεν ἐνταῦθα τὰ ὀνόματα τῶν πρὸς τὴν ἑταιρίαν ἐλευθεριωτέρων, Ὁ ἐν Περτροπόλει Ἴω. Κοντογιαννάκης ἔδωκε δρ. 4430, ὁ ἐν Γαλαζίῳ Εὐαγγελινὸς Κωνσταντινίδης δρ. 227, ὁ ἐν Τεκουσίῳ τῆς Ῥωμουνίας Ἴω. Γεωργιάδης 436, ὁ Δρυϊνούπολεως μητροπολίτης Ματθαῖος δρ. 119, ὁ ἐνταῦθα Ἐνρ. Σχλίεμανν δρ. 445. Εἶναι δὲ καὶ δύο κοινὰ ἤτοι σωματεῖα κατατακτέα ἐν τοῖς ἐλευθερίοις, τὸ ἡμέτερον Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον διὰ δραχμῶν 4000 καὶ ὁ δῆμος Ἐρμουπολιτῶν διὰ δρ. 200. Μία δὲ ἑκτακτος προσφορά ἐγένετο δρ. 215 παρὰ τῶν κρινάντων τὸ ἐφετεινὸν Οἰκονόμειον διαγώνισμα, οἵτινες τὴν ὀρισμένην αὐτοῖς ἀμοιβὴν προσήνεγκαν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐταιρίας ἡμῶν.

Ἐκ τῶν πολλῶν ἔξω τῶν Ἀθηνῶν ἐπιτρόπων τῆς Ἐταιρίας οἱ ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἐνεργήσαντες προθύμως καὶ διὰ τοῦτο ἄξιοι τῆς ἡμετέρας εὐγνωμοσύνης εἶναι δύο, ὁ ἐν Καλκούττα τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἀρχιμανδρίτης Δαμασκηνὸς Παπασπυρόπουλος καὶ ὁ ἐν Γαλαζίῳ ἔμπορος Εὐαγγελινὸς Κωνσταντινίδης.

Ἔργα δὲ ἀρχαιολογικά, εἰς ἃ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν εἰσπραχθέντων ἐδαπανήθη, εἶναι τὰ ἑξῆς.

Πρῶτον ἀ ν α σ κ α φ α ί. Δι' ὅλου τοῦ ἔτους, ἐκτὸς μικρῶν διαλειμμάτων, ἐξηκολούθησεν ἐνταῦθα ἡ ἀνασκαφὴ ἢ ἀπὸ πέρυσι γινομένη πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Διπύλου, κατὰ

τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην ἀπῆντησε τὸ Συμβούλιον, ὡς πάντοτε, μεγάλας δυσκολίας, καὶ ἕνεκα τούτων μετήχθησαν οἱ σκαφεῖς ἡμῶν δις καὶ τρίς ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο μέρος τοῦ ἐκεῖ ἀνασκαψίμου χώρου. Αἱ δυσκολίαι προήρχοντο ἢ ἐξ ὁδοῦ τινος αὐτόθι κεχαραγμένης καὶ θεωρουμένης κάπως χρησίμου, ἢ ἐξ ἰδιωτικῶν ἀγρῶν ἀκόμη ἀνεξαγοράστων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἐξ ὑπογείως τεθειμένων ἐκεῖ σωλήνων καὶ ἀγωγῶν φωταερίου καὶ ὑδάτων. Μίαν τῶν δυσκολιῶν τούτων εὐχαρίστως ὁμολογοῦμεν, ὅτι ἦρεν ἡ παρούσα Κυβέρνησις, εὐθύς ἅμα τὸ Συμβούλιον ἀπετάθη πρὸς αὐτήν. Κατηργήθη δηλ. χάριν τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν ὁδὸς τις μικρὰ καὶ πλαγία πρὸς βορρᾶν τοῦ δυτικοῦ ἄκρου τῆς Ἑρμαϊκῆς, καὶ ἐσκάψαμεν ἐκεῖ ὅπως ἠθέλομεν. Ἄλλου δὲ κωλύματος, τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ αὐτόθι παλαιοῦ μὲν ὅπως οὖν, ὄχι δὲ καλῶς ἐκτισιμένου ὑδραγωγείου τῆς ἀγ. Τριάδος, ὑπεσχέθη ἡμῖν τὴν ἄρσιν ἡ Κυβέρνησις καὶ τὴν διέταξεν ἤδη, ἀλλὰ δὲν ἐξετελέσθη εἰσέτι. Ἐλπίζομεν δὲ, καθ' ἣν ἐλάβομεν ὑπόσχεσιν, ὅτι καὶ τῶν σωλήνων τοῦ φωταερίου θέλει διαταχθῆ προσεχῶς ἢ μετατόπισις, καθ' ὅσον μάλιστα ἢ γραμμῇ αὕτη τῶν σωλήνων ἦχθη πρὸ ἐτῶν τινῶν δι' ἀγρῶν ἢ οἰκοπέδων, παρὰ τὰ κεκανονισμένα. Ὅχι δὲ μικρὰν ἐνόχλησιν ἐπροξένησε τῇ ἀνασκαφῇ καὶ εἰς ἔξοδα σημαντικὰ ὑπέβαλε τὴν Ἐταιρίαν καὶ ὁ αὐτόθι που ἀσκέπαστος ὄχετος τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων τῆς πόλεως, περὶ οὗ εὐκταῖον ἦτο νὰ ληφθῆ πρόνοιά τις ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἵνα καὶ τῆς πολλῆς δυσωδίας ἀπαλλαγθῶσι τὰ πέριξ καὶ αἱ ἀνασκαφαὶ μὴ διακόπτωνται ἐκεῖ εἰς μεγάλην ἔκτασιν. Ἀλλὰ τὰ κωλύματα τὰ ἄλλα, τὰ ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἐκεῖ ἀγρῶν ἢ οἰκοπέδων ἐμβαλλόμενα, εἶναι ἔτι μείζονα τῶν προειρημένων, καὶ, ἐν ὅσῳ δὲν εὐπορεῖ τὸ δημόσιον ταμεῖον, δυσκόλως, φοβούμεθα, θέλουσιν ἀρθῆ. Ἐδῶ ἐχρειάζετο νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπικουρίαν ἡ γενναιότης εὐπόρων ὁ-

μογενῶν, ἵνα παρασκευασθῆ εἰς τὴν Ἑταιρίαν ἐλεύθερος ὁ τόπος τῶν ἀρχαιολογικῶν ζητήσεων ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἐπιστήμης. Διότι ἡ Ἑταιρία ἔχει μὲν ὀπωσοῦν ἐκ τῶν τακτικῶν τῆς πόρων τὰ χρηματικὰ μέσα ἵνα σκάπτῃ καὶ ἀνερευνᾷ, δὲν ἔχει δὲ καὶ τόσα, ὥστε καὶ εἰς ἀγορὰν τόπων, τῶν αὐτῇ ἀναγκαιούντων νὰ δαπανᾷ. Ταῦτα εἶπομεν συντόμως περὶ τῶν κωλυμάτων, ἵνα μικρόν τι κἂν γινώσκῃ περὶ αὐτῶν καὶ τὸ κοινὸν καὶ μὴ νομίζῃ, ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας ἐξ ἀψικορίας τινὸς καὶ χάριν τοῦ ἐκ τῆς ποικιλίας τερπνοῦ, ἧ, ὅπερ χεῖρον, ἐξ ἀνεπιστημοσύνης, μεταδιβάξει ἐκάστοτε τὰ ἔργα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ χωρὶς σχεδίου καὶ σκοποῦ. Νῦν δὲ χωροῦμεν ἐπὶ τὰ ῥητέα περὶ αὐτῆς τῆς ἀνασκαφῆς καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς φανέντων.

Σκοπὸς μὲν τοῦ Συμβουλίου ἦτο, ὡς εἶπομεν, ἡ ἀναζήτησις καὶ εὕρεσις τοῦ Διπύλου, ἡ αὐτοῦ σωζομένου ἔτι ὑπὸ γῆν, ἡ τοῦλάχιστον τῆς θέσεώς του κατὰ τινὰ ἀρίδην τρόπον, ἐν τῇ γραμμῇ τοῦ δυτικοῦ τῆς πόλεως περιβόλου, ὅστις ἤδη τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν μέρει ἐκεῖ ἀναφανεῖς ὅπου ἀνεφάνη, εἶχε καλῶς ἀναιρέσει διὰ τῶν πραγμάτων τὰς εἰκασίας τῶν εὐχερῶς πάνυ τοπογραφούντων ξένων, οἵτινες κατὰ καιροὺς ἐπιφαινόμενοι ὡς κομῆται εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀξιοῦσι νὰ πισεύονται ὡς ἄλλα Πυθικὰ μαντεῖα περὶ τῶν ἀνερευνητῶν ἐγχάτων τῆς γῆς. Ὁ δὲ ἡμέτερος σκοπὸς ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐντελῶς δὲν ἐπετεύχθη εἰσέτι. Ἐφάνη μὲν τι ἀνοιγμα κατὰ τὴν εὐλόγως νῦν ὑποτιθεμένην τοῦ Διπύλου θέσιν, ἐνθεν δὲ καὶ ἐνθεν αὐτοῦ κρηπιδώματα τετράγωνα μεγάλα οἷον πύργων, ἀφ' ὧν πρὸς βορρᾶν τε καὶ νότον συνεχίζεται ἡ τοῦ περιβόλου γραμμὴ, ἀλλ' οὔτε τὰ κρηπιδώματα ταῦτα, καὶ περ καλῶς ἐκτισμένα, εἶναι ὅλως ὅμοια τῇ κατασκευῇ ἢ ἀκριβῶς παράλληλα, καὶ ὁ ἐν τῷ μεταξὺ χώρος, ὡς καὶ ὁ πρὸς βορρᾶν τοῦ ἐτέρου ἐξ αὐτῶν, τοῦ βορείου, εἶναι εἰσέτι κεχωσμένος ὑπὸ πολλῶν χωμάτων καὶ ἐπιπροσθεῖται ὑπὸ τῶν προμνημονευθεισῶν δύο

γραμμῶν τοῦ φωταερίου καὶ τοῦ ὑδραγωγείου, δι' ὃ ἄδηλον μένει ὃ τι ἐκεῖ ὑποκρύπτεται. Ἐσκάψαμεν δὲ ἱκανῶς περὶ τὸ νοτιώτερον τῶν κρηπιδωμάτων πρὸς τε τὰ ἔσω καὶ τὰ ἔξω τοῦ ἐκεῖ συνεχοῦς περιβόλου. Καὶ πρὸς τὰ ἔξω μὲν εὖρομεν ἐρχομένην ἀπὸ νότου γραμμὴν τινα τοίχου παράλληλον τῷ περιβόλῳ καὶ ἐν ἀποστάσει 5 μέτρων ἀπ' αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ τοῦ ἄκρου αὐτῆς τοῦ βορείου βᾶθρον μέγα λίθου λευκοῦ, σχήματος τετραγώνου ἐπιμήκους, ὅπερ, ἐπειδὴ εἶναι κολοβὸν ἄνω, ἄδηλον μένει πρὸς τίνα ἦν χρῆσιν ὠρισμένον, πιθανῶς δὲ ἀνεῖχε ποτε καθημένην ἐπὶ ἔδρας μορφὴν ἢ καὶ ἐφιππον. Πρὸς δὲ τὰ ἔσω τοῦ περιβόλου ἀνεφάνησαν τοῖχοί τινες κοινῆς οἰκοδομίας, ὡσάν τινα διαχωρίσματα αὐλῶν μικρῶν καὶ οἰκήσεων, εἰς ὅμως τοῖχος, παχὺς καὶ μεγαλόλιθος καὶ ἀρκετὰ κανονικῶς ἐκτισμένος τοὺς δύο κατωτάτους δόμους, ἐφάνη χωρῶν πρὸς τὰ ἔσω τῆς πόλεως, ἄδηλον πόσον· οὗτος δ' ἔχει κατωτάτω μίαν θυρίδα μὲ παχείας σιδηρᾶς κιγκλίδας ἐνηρμοσμένας, περὶ ἧς εἰκάζεται, ἐπειδὴ ἔχει τὸν κάτω λίθον κεκοιλωμένον ἐπίτηδες, ὅτι διὰ διέξοδον ὑδάτων κατεσκευάσθη, διελήφθη δὲ σιδηραῖς κιγκλίσις, ἵνα μὴ διερχόμεναι καὶ στερεαὶ ὕλαι, λίθοι καὶ βῶλοι γῆς, αὐτὴν ἀποφράττωσιν. Ἔτι ἀπεκαλύφθη νοτιώτερον ἐντὸς ἄλλου περιτειχίστου ἀμελέστερον χώρου, ἔχοντος δὲ καὶ ἀτέχνους δύο κλίμακας, κάμινος κεραμείως κτιστή, μὲ ἐπίπεδον τέγος, ἐστηριγμένον καταμεσῆς ἐπὶ στύλου πεποιημένου ἐξ ἐπαλλήλων τροχοειδῶν κεράμων· ἔχει δὲ τὸ τέγος περὶ τὰς 70 τρύπας διεσπαρμένας συμμέτρως καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειάν του. (*). Ἡ κάμινος αὕτη, μόνη τῶν ποτὲ πολλῶν τοῦ εἴδους τῆς ἐν Ἀθήναις διασωθεῖσα, ὅτι ἦτο λυχνοποιοῦ κάμινος καὶ δὴ τῶν μετὰ Χριστὸν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, ἐγένετο δῆλον ἐκ τε τοῦ πλη-

(*) Αὗται αἱ τρύπαι νῦν δὲν φαίνονται, διότι ἐσκεπάσθησαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου μὲ χῶμα, ἵνα μὴ τὰς φθέρωσί τινες ἐπιρρίπττοντες λίθους, ἡσφαλίσθησαν δὲ καὶ οἱ τοῖχοι τῆς καμίνου ἔξωθεν μὲ ξερολιθίαν.

σιέζατα αὐτῆς ἀνορυχθέντος πολλοῦ κοκκινοχώματος καὶ ἐξ ὄχι ὀλίγων πηλίνων λύχνων καὶ γυψίνων μητρῶν λύχνων, ἐχόντων τὸ σύμβολον τοῦ σταυροῦ, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν εἶναι τεθεμελιωμένη ἐπὶ τοῦ κατωτάτω στερεοῦ ἐδάφους, ἀλλ' ἐπὶ συμπεφορημένων χωμάτων. Αὐτοῦ που εὐρέθησαν ἄλλα τέτινα καὶ μία φυσικοῦ μεγέθους κεφαλὴ γυναικεῖα λίθου λευκοῦ μὲ λεοντῆν καλῶς περιφυομένην εἰς τὸ μέτωπον καὶ τὰς παρεϊάς, παριστῶσα πιθανώτατα τὴν βασίλισσαν τῆς Λυδίας Ὁμφάλην, εἰς ἣν ποτε ἐδούλευσεν ὁ ἥρωρ Ἡρακλῆς. Καὶ ἐπιγραφαὶ δὲ τινερ εὐρέθησαν αὐτόθι, σχεδὸν πᾶσαι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, ἀλλ' οὔτ' ἐξ αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν ἄλλων γλυπτῶν ἢ ἀλλοίων ἀρχαίων ἀντικειμένων συμπεράσμα τι τοπογραφικὸν ἠδυνήθημεν νὰ πορισθῶμεν. (*) Εὐρίσκοντο δὲ τὰ ποικίλα ταῦτα ἀρχαῖα, ὡς ἔτυχεν, ἐν τοῖς χώμασιν ἢ ἐν κτίσμασι μεταγενεστέροις ἐνφοδομημένα ὡς ὕλη κοινή. Τῶν τοιοῦτων κτισμάτων τινά, (εἰ καὶ εἰς βάθος ἱκανὸν τεσσάρων καὶ πέντε μέτρων εὐρεθέντα) κατηδαφίσσαμεν καὶ διότι διέκοπτον ἀηδῶς τῇ ὄψει τὴν γραμμὴν τοῦ περιβόλου, ἐξῶθεν μάλιστα, καὶ διότι ἐμπεριεῖχον φανερῶς ἀρχαιότερα τεμάχια γλυπτὰ ἢ ἐνεπίγραφα ἅπερ ἔπρεπε νὰ ἐξαχθῶσιν. Ἐπροβαίνομεν δὲ εἰς τὴν καθαίρεσιν μετὰ πολλῆς προφυλάξεως. Καὶ οὕτω μὲν ἐχώρει ἐπὶ πολὺ ἡ ἀνασκαφή, χωρὶς νὰ φανῆ φαινότερόν τι τεκμήριον τοπογραφικόν, ὅτε τὸ Συμβούλιον ἔκρινεν εὐλόγον νὰ συνεχίσῃ τὰς περὶ τὸν περιβόλον σκαφὰς μὲ τὰς πρότερον γενομένας ἐν τῇ νεκροπόλει τῇ νοτίως τοῦ ἐκκλησιδίου τῆς Ἀγίας Τριάδος, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι γραμμὴ τις ἢ μνημάτων ἢ ἄλλων κτισμάτων ἄγρουσα κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ τοῦ περιβόλου προμνημονευθὲν ἄνοιγμα ἢ-

(*) Ἐκ δύο μικρῶν ἐνεπιγράφων βωμιδίων, ἐκδοθέντων ἐν τῷ περιοδικῷ Ἀθηναίῳ τοῦ 1872—3, σελ. 393 κ. ἐξ. ἐξάγεται πως κατ' εἰκασίαν τοιοῦτό τι συμπεράσμα, ἀλλ' ὄχι πολλῆς σημασίας. Ἴδε Ἀθήναιον τοῦ ἔτους 1873 τόμ. β'. φυλλάδ. β'.

θελεν ἀναφανῆ, ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ἀνεφάνη, διότι ἡ γενομένη ὄχι μικρὰ σκαφή ἀπὸ τοῦ περιβόλου μέχρι τῶν μνημάτων δὲν ἔγινε καθ' ἣν μάλιστα ἠθέλομεν διεύθυνσιν, ἅτε ὑπαρχόντων ἐν τῷ μεταξὺ ἀγρῶν τινῶν ἰδιωτικῶν, ἀνεξαγοράστων ἔτι, ὡς καὶ τοῦ ὑδραγωγείου. Ἀφοῦ δὲ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τοῦ νοτίως τῆς Ἀγ. Τριάδος ἱκανὸν χρόνον διετρίψαμεν σκάπτοντες καὶ ἀναδεικνύοντες μνημεῖά τινα ὄχι ὅλως ἄσημα, (*) ἐπιλιπόντος πάλιν καὶ ἐκεῖ τοῦ ἀνασκαψίμου ἐδάφους, ἐπανήλθομεν εἰς τὸν πρὸς δυσμὰς τοῦ περιβόλου χώρον, τὴν φορὰν δὲ ταύτην ἤρχισαμεν τὴν σκαφήν ὀλίγον βορειότερον, καὶ δὴ καταντικρὺ τῆς ἑήλης τῆς ἐχούσης τὴν ἀπὸ πέρυσι γνωστὴν ἐπιγραφὴν «Ὀρος Κεραμεικοῦ». Ἐκεῖ δὲ μετ' οὐ πολὺ ἀπέκαλύφθη ἄξιος λόγου τοῖχος, παράλληλος μὲν τῷ πρότερον ἀναφανέντι πολυγωνίῳ, ἀπέχων δ' ἐκείνου πρὸς δυσμὰς 3 μέτρα. Τὸ μῆκος του τὸ μέχρι τοῦδε φανέν εἶναι 38 μέτρων, πᾶχος δ' ἔχει 4 μέτρων μετὰ καὶ τοῦ ἐν τῷ μέσῳ γόμου γῆς. Καὶ τῆς μὲν ὀψείως του τῆς πρὸς τὸν πολυγώνιον τοῖχον βλεπούσης δὲν σώζονται εἰ μὴ οἱ κατώτατοι δύο δόμοι κλιμακικῶς πως διατεθειμένοι, καὶ πολλὰ ὀλίγον ἐξέχουσι τοῦ ἐκεῖ πάλαι πατουμένου ἐδάφους, ὅπερ θὰ ἐχρησίμευεν ὡς ὁδὸς ἐσωτερικῆ, καθ' ἣ ἀδηλοῦται τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ αὐτόθι ἐπιπολῆς τῆς γῆς ἰδρυμένου βαθριδίου τῆς στήλης τοῦ Κεραμεικοῦ, ἡ δὲ πρὸς τὰ ἔξω ὀψις εἶναι κανονικώτατα ἐκτισμένη διὰ δόμων ἐχόντων ἐναλλάξ μείζονας καὶ ἐλάσσονας πλίνθους λίθου τροχμαλοπργοῦς (conglomerat), καὶ χωρεῖ εἰς βάθος μέτρων 4, ἐφ' ὅσον μέχρι τοῦδε ἐγυμνώθη τῶν χωμάτων. Εἶναι δὲ πρόδηλον, ὅτι ἡ ὀψις αὕτη ἢ καλῆ ἤτο ἀνέκαθεν ὠρισμένη νὰ φαίνεται, διότι τὸ ἔξω τῆς πόλεως πρὸς δυσμὰς ἐδαφος θὰ ἦτο τὸ πάλαι πολὺ ταπεινόν, ἐν

(**) Ἴδε λεπτομερείας τινὰς περὶ τούτων ἐν τῷ «Ἀθηναίῳ» τοῦ 1872 —3, σελ. 395 κ. ἔξ.

ᾧ καὶ κτίσματα ἄλλα κοινὰ ὑστέρων χρόνων ὑφιοῦντο, ὧν
τινα καὶ νῦν εὐρέθησαν σωζόμενα. Ὁ τοῖχος οὗτος ἔχει ἐπὶ
τοῦ δευτέρου ἄνωθεν δόμου κατὰ διαστήματα σύμμετρα μεί-
ζονάς τινας λίθους, οἷον διατόνους, ἐξέχοντας δὲ πρὸς τὰ
ἔξω καὶ πρὸς τούτοις ἠύλακωμένους, ἵνα ἐκρέη δι' αὐτῶν
ὑδωρ, πιθανῶς τὸ ἐρχόμενόν ποτε ἀπὸ τῆς ἔσω ὁδοῦ, ἥτοι
τοῦ, ὡς εἴπομεν ἄνωτέρω, πατουμένου ἐδάφους, τοῦ μεταξὺ
τῶν δύο τοίχων. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τοίχου ἔτι εὐρέθησαν κατὰ
διαστήματά τινα ὀπωσοῦν σύμμετρα, καὶ τέσσαρα κίωνων
τύμπανα ὀρθὰ, ὕψους μόλις ἑνὸς μέτρου (διότι εἶναι νῦν ἀπο-
κεκρουσμένα ἄνω)· κατασκευῆς δὲ κακῆς καὶ ἀνομοίας καὶ
λίθου ὄχι τοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐδὲ τεθεμελιωμένα ἦσαν ἀραρότως
τὰ τύμπανα ταῦτα, ὅτε εὐρέθησαν, ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ εὐρέ-
θησαν ὀρθὰ καὶ ἐν γραμμῇ καὶ ἐν συμμέτρῳ τινὶ ἀποστάσει,
ἐκρίθη εὐλογον γὰρ τ' ἀφήσωμεν κατὰ χώραν, ἀφοῦ τὰ ἐγυ-
μνώσαμεν τῶν περίξ χωμάτων καὶ ἐδείξαμεν, ὅτι βαίνουσιν
ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου δόμου τοῦ τοίχου. Ὁ τοῖχος οὗτος, λέγο-
μεν νῦν, κατὰ τὸ σύνολόν του βλεπόμενος ἔξωθεν εἶναι βε-
βαίως πολὺ σοβαρώτερος τοῦ ἔσω πολυγωνίου, καὶ θεωρη-
τέος ὡς τὸ κάλλιστον ἡμῶν ἐφετεινὸν εὖρημα καὶ ἄξιον τῶν
χρόνων τοῦ Δημοσθένους καὶ Λυκούργου. Εἰς μάλιστα τῶν
ἡμετέρων ἐν τῷ συμβουλίῳ συναδέλφων εὐθύς ἐξ ἀρχῆς προ-
σέξας εἰς τὰς διαστάσεις αὐτοῦ καὶ εὐρών τινας αὐτῶν ὁμοίας
μὲ τὰς μνημονευόμενας ἐν τῇ γνωστῇ μεγάλῃ ἐπιγραφῇ τῶν
Ἀθηναϊκῶν τειχῶν, τῇ ἐκ τῶν χρόνων τῆς διοικήσεως τοῦ
Ἀθρωνος, υἱοῦ τοῦ Λυκούργου, εἶκασεν ὅτι ἔχομεν πιθανῶς
ἐνώπιόν μας λείψανα ἐπιφανῆ τῶν τότε ἐπισκευασθέντων καὶ
συμπληρωθέντων τειχῶν τοῦ ἄστως καὶ τοῦ Πειραιῶς, καὶ
ἰδίως ἐθεώρησε τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ τοῦ πολυγωνίου τοί-
χου καὶ τοῦ νῦν ἀποκαλυφθέντος ὡς τὴν ἐν τῇ ῥηθείᾳ ἐπι-
γραφῇ ἀναφερομένην ἐστεγασμένην πάροδον τοῦ κύκλου τοῦ
περὶ τὸ ἄστυ. Εὐχόμενοι, ἢ καλῆ αὕτη εἰκασία γὰρ ἐπιβεβαι-

ωθῆ ἐκ τῆς περαιτέρω προόδου τῆς ἀνασκαφῆς, προβαίνομεν εἰς τὴν διήγησιν καὶ λέγομεν, ὅτι τοὺς τελευταίους τούτους δύο μῆνας ἐσκάπτομεν πέραν τοῦ ὄχετου τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων ἤτοι πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς τοῦ πέρουσιν παρ' αὐτὸν τὸν ὄχετὸν ἀνακαλυφθέντος κρηπιδώματος πύργου, θέλοντες νὰ ἰδωμεν, πῶς χωρεῖ ἐκεῖ ὁ περίβολος περαιτέρω, κατ' εὐθεΐαν ἔτι πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς, ἢ κάμπτει ἤδη ἀμέσως πρὸς ἀνατολὰς ;(*) Ἄλλ' ἂν καὶ ἱκανῶς ἐσκάψαμεν καὶ ἐφθάσαμεν ἤδη τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς ποτὲ μεγάλης Στακτοθήκης, δὲν εὕρομεν εἰσέτι ἐναργῆ τὴν συνέχειαν τοῦ περιβόλου, ἄλλο δὲ τι ἡμῖν ἐκεῖ ἐνεφανίσθη, τετράγωνος βάσις βάρθρου εὐμεγέθης καὶ εὐπρόσωπος, ἔχουσα ἐπὶ στερεῶν θεμελίων κρηπίδα πωρίνην περιθέουσαν τὰς τρεῖς πλευρὰς ἐν εἴδει βαθμίδος, εἶτα δὲ τὰ ἀνωτέρω ἐκ λίθου Ὑμηττείου ἐπίσης περιθέοντα βαθμιδοειδῶς καὶ ἔτι ἀνωτέρω τὴν κυρίως βάσιν ἐκ λίθου λευκοῦ ἀρχιτεκτονικῶς κεκοσμημένην κυματίοις· καὶ ἐδῶ τελευτᾶ τὸ ὑπάρχον εἰς ἐπίπεδον, ἔχον ἐν μέσῳ κοιλότητα ἐπιμήκη τετράγωνον, λείπει δὲ ὅλως ὁ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου ποτὲ βεβαίως ὢν κυβικὸς ὄγκος, ὃ εἴτε μνημεῖον ἐπιτάφιον ἀποτελῶν(**) εἴτε ἀνέχων ἀνδριάντα τινὰ μέγαν τιμητικόν. Ἴσως δ' ἐκ τούτου τοῦ νῦν λείποντος ὄγκου εἶναι τινες ὑπερμεγέθεις πλάκες λίθου λευκοῦ, τὰς ὁποίας εὐρόντες ἡμεῖς ἀτάκτως κτισμένας πρὸς τῇ νοτίῳ πλευρᾷ

(*) Πρὸς ἀνατολὰς εἶχομεν σκάψει ἤδη πρότερον ἡμέρας τινὰς, ἀκολουθοῦντες πρὸς τὰ ἄνω τὴν κοίτην τοῦ ὄχετου, ἀλλ' ὄχι βαθέως οὐδ' εἰς πλάτος ἱκανόν, διότι κυρίως νὰ κανονίσωμεν ὀλίγον τὸν ὄχετὸν αὐτὸν ἐσκοπεύομεν πρὶν κτίσωμεν τὸ ἡμικύκλιον πρόχωμα αὐτόθι τὸ νῦν ὀρώμενον. Εὔρομεν δὲ κατὰ ταύτην τὴν σκαφὴν κοινούς τινας τοίχους οὓς κατηδαφίσταμεν καὶ τινὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐσκορπισμένα ἀρχαῖα γλυπτὰ μάρμαρα, ἐν οἷς καὶ ἐν ἀνεστραμμένον βάρθρον μὲ ἐπιγραφὴν τιμητικὴν εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἀδριανόν. Ἴδε Ἀθήναιον τοῦ 1872—3, σελ. 168.

(**) Τὸ μνημεῖον ἠδύνατο νὰ ἦναι ἢ καιδίοςχημον μὲ ἀνάγλυρον ἐντὸς, ἢ νὰ ἔῃ λάρνακά τινα κατάκοσμον, εἰς πάντας καταφανῆ.

τῆς βάσεως μετ' ἄλλων λίθων γείσου τινὸς μεγάλου καὶ ἐπι-
 στυλίου ὀπισθοῦν χονδροειδοῦς ἐξηγάγομεν ἐπιπόνως καὶ
 εὐθετήσαμεν ἐκεῖ που πλησίον. Βλέπει δὲ πρὸς ἄρκτον καὶ
 δυσμὰς ἢ βάσις, διότι τὴν μνησθεῖσαν Ὑμηττείου λίθου βαθ-
 μίδα ἐκεῖ ἔχει καὶ οὕτω κατεσκευασμένην, ὥστε νὰ εἶναι τοῖς
 προσιοῦσι δυσμόθεν ἐπιτηδεῖα καὶ πρὸς ἔδραν, καθὼς ἐν τοῖς
 θεάτροις. Τὰ δὲ νῶτα αὐτῆς, ἤτοι ἢ πρὸς νότον καὶ ἀνατο-
 λὰς πλευρά, δὲν ἔχει δι' ὅλου τοῦ μήκους τῆς τὰ κυμάτια,
 ἀλλὰ μόνον ἐπὶ ἓνα περίπου πόδα ἐκατέρωθεν ἀπὸ τῶν γω-
 νιῶν καὶ ἐρείδεται ἐπὶ τοίχου μεγαλολίθου, ὀλίγον ὑπὲρ αὐ-
 τὴν νῦν ὑψουμένου, ἀποτελοῦντος δὲ τετράγωνόν τι ἐπί-
 μηκες πρόσκτισμα, ὅπερ ἴσως ἦτό ποτε τοιοῦτον, ὁποῖον τὸ
 σωζόμενον ὀπίσω τοῦ ἐν τῇ νεκροπόλει τῆς Ἁγίας Τριάδος
 μεγάλου μνήματος τοῦ Διονυσίου. Ῥητέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι
 ὁ νῦν ἀνώτατος δόμος τοῦ τοίχου τούτου ἀπαρτίζεται ἐν
 μέρει ἐκ παλαιότερων ἐπιτυμβίων στηλῶν, ἐχουσῶν ἐπιγρα-
 φὰς τῶν Μακεδονικῶν περίπου χρόνων. Αἱ στηλαὶ αὗται ἀ-
 πλῶς ἐπλαγιάσθησάν ποτε ἐπὶ τοῦ τοίχου πρὸς ἐξῦψωσίν
 του, χωρὶς νὰ συγκολληθῶσι στερεῶς διὰ μολύβδου ἢ ἄλ-
 λως, ὅπως εἶναι συγκολλημένα τὰ κατώτερα τοῦ κτίσματος,
 εἶχε δὲ ὁμως τότε ληφθῆ πρόνοια νὰ μὴ φαίνωνται κατὰ
 πρόσωπον τὰ πλάγια τῶν στηλῶν κοσμήματα ἢ τὰ γράμ-
 ματά των, καὶ οὕτως ἐκρύπτετο τὸ ἀνελεύθερον δάνεισμα ἐ-
 νώπιον μνημείου, οὗ καὶ μόνη ἢ νῦν σωζομένη βάσις εἶναι
 ἱκανῶς μεγαλοπρεπῆς, Ἡ ἐργασία δὲ αὐτῆς, ἵνα καὶ τοῦτο
 εἴπωμεν, ἐμφαίνει τοὺς μετὰ Χριστὸν Καισαρείους χρόνους,
 τῶν αὐτῶν δὲ χρόνων πάντως θὰ εἶναι καὶ ὁ κατὰ νώτου
 τοῖχος, πρὸς ὃν καὶ ὀργανικῶς πως συσχετίζεται ἢ βάσις,
 ἀλλὰ κατὰ τρόπον, ὅστις διὰ βραχέων δὲν παριστάνεται,
 καὶ διὰ τοῦτο σιωπῶμεν, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ οἱ πλείονες
 τῶν νῦν παρόντων ἐταίρων εἶδαν τὸ κτίσμα τοῦτο, διὰ δὲ
 τοὺς ἀπόντας θέλει χαραχθῆ ἐν τέλει τῆς ἐκδοθησομένης

ταύτης ἐκθέσεως ἀπεικόνις καὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων κτι-
σμάτων, ἵνα ἐξ αὐτῆς νοήσωσι κάλλιον ὅσα ἡμεῖς ἐξ ἀνάγ-
κης ἀσαφέστερα κατελίπομεν ἐν τῇ περιγραφῇ (*).

Τὰς τελευταίας δὲ ταύτας ἐβδομάδας ἕκ τινος ὅλως ἀ-
προσδοκῆτου ἀνάγκης μετήχθησαν πάλιν οἱ σκαφεῖς τῆς Ἐ-
ταιρίας εἰς τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ ὄχετοῦ, καὶ δὴ εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ
πολυγωνίου περιβόλου μέρη, νοτιοανατολικῶς τοῦ ὄρου τοῦ
Κεραμεικοῦ, ἔνθα ἤδη πρότερον εἶχαν φανῆ θεμέλια μεγάλης
τινὸς οἰκοδομῆς, συναπτούσης μὲν λοξῶς τῷ περιβόλῳ, οὔσης
δὲ πιθανῶς τετραγώνου, μετὰ διαιρέσεων τινῶν ἐσωτερικῶν
μεγάλων καὶ στρώσεως μὲ ψηφίδας τέχνης προστύχου. Πά-
λιν δὲ ὕστερον, ἀναθαβρήσαντες ἕκ τινος ἐγγράφου τοῦ ὑ-
πουργοῦ τῆς παιδείας, μετέβημεν εἰς τὸν πέραν τοῦ ὄχετοῦ
τόπον καὶ ἐκεῖ ἐσκόπομεν τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας
πρὸς ἀναζήτησιν τῆς γραμμῆς τῶν τειχῶν, εὑρομεν δ' ἀντ'
αὐτῆς κτίσματα τινὰ ἀσβεστόκτις α ὀγκώδη, τὰ ὅποια κατη-
ρέσαμεν, ἐν αὐτοῖς δὲ καὶ παρ' αὐτὰ εὑρομεν ἄλλα τέ τινα
γλυπτὰ καὶ ἐνεπίγραφα μάρμαρα καὶ ἰδίως ἓνα ἐκ λίθου
λευκοῦ ὄχι ἐντελῶς ἐξεργασμένον ἀνδριάντα ἐφήβου νικη-
τοῦ ἀγώνων, ἔργον ἄλλως ὄχι ἀξιοκαταφρόνητον.

Εἰς τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην μεθ' ὄλων τῶν διακλαδώσεών
της ἐδαπανήθησαν τὸ ἔτος τοῦτο δρ. 24,692, ἀποκομισθέν-
των γῆς κυβικῶν μέτρων 20,954, ἀλλ' εἰς τὸ ῥηθὲν ποσὸν
τῶν δραχμῶν συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ πληρωμαὶ αἱ διὰ
τὸ κτισθὲν πρόχωμα τοῦ ὄχετοῦ καὶ ἄλλας ἐργασίας. Τοῦ
δὲ □ μέτρου ἢ σκαφή καὶ ἀποκόμισις ἐπληρώνητο κατὰ
τὰς εὐκολίας ἢ δυσκολίας τοῦ ἔργου ἀπὸ λεπτῶν 50 ἕως δρ.
1 καὶ 30 λ.

(*) Ἐν τῷ ὑπὸ Ἰω. Γ. Παπαδάκη ἐκπονηθέντι σχεδίῳ, ὅπερ ἐκτυποῦται
ἐν τέλει τοῦ παρόντος φυλλαδίου, τὰ νεωτερικώτερα κτίσματα, ὧν ἐμνημο-
νεύσαμεν ἀνωτέρω, δὲν ἀπεδόθησαν, ἵνα μὴ ἀηδῶς τῇ ὄψει φέρωσι σύγχυσιν
εἰς τὰς μεγαλοσχήμενας γραμμὰς τῶν ἀρχαιοτέρων, περὶ ὧν κυρίως ὁ λόγος.

Ἄλλη ἀνασκαφὴ μικρὰ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐν τινι ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ, κειμένη παρὰ τὴν δεξιὰν ὁ χ θ η ν τ ο ὕ Ἰ λ ι σ σ ο ὕ πρὸς δυσμὰς τῆς γεφύρας τῆς ἀγούσης πρὸς τὸ νεκροταφεῖον. Ἐπειδὴ ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς οἰκίας Χρῆστος Καρδίτσης σκάπτων πρὸς ἄλλον σκοπὸν ἐν τῇ αὐλῇ του εἶχεν εὐρῆ σπουδαίαν τινὰ ἐπιγραφὴν ἀλλὰ κολοβήν, (ἀπολογισμὸν τῆς ἐν Δήλῳ ἀμφικτυονίας), ἣν ἐπώλησεν εἰς τὴν Ἑταιρίαν, ἐκρίθη καλὸν νὰ γίνῃ αὐτόθι περαιτέρω διὰ σκαφῆς ζήτησις πρὸς εὐρεσιν καὶ τῶν ἐλλειπόντων τεμαχίων. Καὶ τοῦτο μὲν δὲν ἐπετύχομεν, εὐρομεν δὲ ἄλλα τέ τινα μικρὰ ἀντικείμενα ἀρχαῖα καὶ τρία μεγάλα κυλινδρικοῦ σχήματος χορηγικὰ μνημεῖα ἐκ λίθου Πεντελησίου, ἔχοντα ἐπιγράφας ἐκ τῶν μέσων τοῦ 4^{ου} πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, τὸ ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν σῶζον ἄνω καὶ τὸν τύπον τῶν ποδῶν μεγάλου τρίποδος. Εὐρέθησαν δὲ ταῦτα τὰ μνημεῖα ὄχι κατὰ χώραν ἰδρυμένα, ἀλλ' ἀπλῶς κεχωσμένα ἐν τῇ γῆ, ὅπου κατὰ πιθανὸν λόγον κατεκυλίσθησαν ἐξ ὑψηλοτέρων τόπων, ὅτε ἤδη ἦτο ἐν ἐρείπιοις ὁ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἀρχαῖος τῆς πόλεως περίβολος, οὗ καὶ τὴν γραμμὴν νομίζομεν ὅτι διεκρίναμεν, χωροῦσαν ὑπ' αὐτὰ τὰ θεμέλια τῆς ῥηθείσης οἰκίας. Ἐδαπανήθησαν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο δρ. 750, ἐν αἷς συμπεριλαμβάονται καὶ ἡ εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην δοθεῖσα ἀποζημίωσις διὰ τὰ εὐρεθέντα ἀρχαῖα, συμφώνως τῷ ἀρχαιολογικῷ νόμῳ. Τὰ χορηγικὰ μνημεῖα μετακομίσαντες ἐτοποθετήσαμεν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου εἰς ὄψιν πάντων. (*)

Ὡσαύτως κατ' ἀφορμὴν δοθεῖσαν ἐκ τυχαίων περιστατικῶν ἀνέσκαψε τὸ Συμβούλιον καὶ ἀνηρέυνησε τὰ φ ο υ ς τινὰς ἀρχαίους εἰς δύο διάφορα μέρη ἐνταῦθα, ἐντὸς μὲν τῆς πόλεως κατὰ τὸ νοτιοανατολικὸν ἄκρον τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ἐκτὸς δ' αὐτῆς ἐπὶ τοῦ γηπέδου τοῦ νῦν κτιζομένου Πτωχο-

(*) Αἱ ἐπιγραφαὶ των ἐξεδόθησαν καὶ ἐσχολιάσθησαν ἐν Ἀθηναίῳ τόμ. α. σελ. 169—172.

κομείου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κηφισίας. Ἡ διεύθυνσις τῶν τάφων ἦτο ἄλλων πρὸς ἄλλα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ὡς καὶ ἀλλαχού τοῦτο παρετηρήθη. Τὰ δὲ εὑρεθέντα ἐν αὐτοῖς μικρὰ ἀρχαῖα ἀλάβαστρα, κάτοπτρον κττ. ἦσαν ἀνάλογα τῆς γενομένης μικρᾶς δαπάνης, ἐν ὧν δρ. 55. Συνελέγησαν δ' ἐπιμελῶς καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ τῆς Ἑταιρίας Μουσείου.

Ταῦτα εἶναι τὰ ἀνασκαφικὰ ἔργα τοῦ ἔτους. Ἐπειδὴ δὲ ὄχι μόνον ἀφανῆ τέως ἀρχαῖα μνημεῖα πρέπει ἡ Ἑταιρία ν' ἀναζητῆ, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπὲρ γῆς πρὸ πολλοῦ φανερά νὰ συντηρῆ ἐν καλῇ καταστάσει καὶ, ὅταν εἶναι ἐπιβρεπῆ, νὰ τὰ ἐπισκευάζῃ καθ' ὅν εἴπομεν ἄλλοτε εὐλαβῆ τρόπον, ἄνευ δηλ. προσθηκῶν νέων κατὰ τὸ δυνατόν, ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου προσπάθειαι καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑπὲρ ἐπισκευῆς δύο μάλιστα ἀρχιτεκτονικῶν μνημείων χρηζόντων τῆς τοιαύτης ἐπικουρίας, τοῦ ἐν Φιγαλείᾳ, λέγω, ναοῦ τοῦ Ἐπικουρίου Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ ἐπὶ Σουνίῳ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἀλλὰ καὶ περ ἀλληλογραφίας περὶ τούτου ἀνταλλαγείσης πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ κράτους καὶ προϋπολογισμῶν τῆς ἀπαιτηθησομένης δαπάνης μετὰ ἐπιτόπιον ἐξέτασιν ὑποβληθέντων, οὐδὲν εἰσέτι ἐτελέσθη, διότι τὸ Συμβούλιον ἔκρινεν, ὅτι χρεῖα ἦτο πλείονος περισκέψεως περὶ τὴν σχεδίασιν τῶν ἐπισκευῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ἐφ' ᾧ καὶ νέας ἐξετάσεις ἐπιτόπιους προεκάλεσεν, αἵτινες προσεχῶς ἐλπίζομεν θὰ λάβωσι τὸ ποθητὸν τέλος. Ἐγένοντο δὲ ὁμως ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας δαπάναι δύο ὄχι τόσον μικραὶ χάριν συντηρήσεως καλλιόνος ἀρχαίων μνημείων ἐν Πειραιεῖ καὶ ἐν Ἀθήναις. Ἐπειδὴ εἶχε παρατηρηθῆ, ὅτι τοῦ περὶ τὸν Πειραιᾶ περιβόλου καὶ ἰδίως τῆς ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας ἀρχομένης γραμμῆς τῶν μακρῶν τειχῶν καὶ τῶν αὐτόθι πύργων ἐγένετο κατὰ καιροὺς κατάχρησις παρὰ τὸν νόμον, ἀφαιρουμένων δόμων τινῶν ἐκ τῶν σωζομένων λειψάνων, ἔκτισε τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας φυλακεῖον στερεὸν ἐπιτήρως πρὸς

τάς Ἀθήνας ἐξόδου τοῦ Πειραιῶς, ἵνα φύλαξ τις ἐν αὐτῷ ἐνιδρούμενος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως φροντίζῃ ὑπὲρ συντηρήσεως τῶν πολυτίμων ἐκείνων ὀχυρωματικῶν λειψάνων, καὶ ἐδαπανήθη εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ποσὸν δρ. πεντακοσίων. Ὡσαύτως ἐδαπανήθησαν δρ. 715 πρὸς ἀνοικοδόμησιν σφαιρωτέραν τοῦ ἐν τῇ Πυργιωτίσῃ (ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν) καταπεσόντος νοτίου αὐλογύρου, ἵνα ἢ ἐν τῇ περιοχῇ ἐκείνῃ ἀρχαία τοῦ Ἀττάλου σοᾶ(*) μὲνη ἀπροσβλητοτέρα παρὰ τῶν περιόικων καὶ ὁ ἐντὸς χῶρος, ὁ ἔχων τόσα ἀρχαῖα, διατηρῆται καθαριώτερος.

Ἀ γ ο ρ α ἰ ἄ ρ χ α ἰ ὼ ν ἀντικειμένων διαφόρου ὕλης καὶ τέχνης πρὸς πλουτισμὸν τοῦ Μουσείου τῆς Ἐταιρίας, τοῦ ἐν τῷ Βαρβακείῳ, ἐγένοντο καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ὡς γίνονται ἀπὸ ἐτῶν ἤδη. Ἐδαπανήθησαν δ' ἐφέτος δρ. 6106. Ἀνοίγει τὸ Μουσεῖον διὰ τε τοὺς ἐταίρους καὶ δι' ἅπαν τὸ κοινὸν τῆς πρωτεύουσας δις τῆς ἐβδομάδος, δευτέραν καὶ τετάρτην (**), παρεχομένων καὶ πασῶν τῶν ευκολιῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐν αὐτῷ ἀρχαίων, συμφώνως πρὸς τὰ ἀναγεγραμμένα ἐν τῷ ἐλευθερίῳ ὀργανισμῷ τῆς Ἐταιρίας (**).

(*) Τῆς στοᾶς ταύτης, καὶ 11 ἔτη μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας ἀνακάλυψιν της (ἴδε Πρακτικὰ τοῦ 1862 μετὰ πίνακος) ἀγνοουμένης παρὰ πολλοῖς τῶν Εὐρωπαίων, διακρατοῦμεν ἡμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὑποστηρίζομεν τὸ Ἀττάλειον ὄνομα, οὐ πειθόμενοι εἰς ὅσα ἄλλοι τε καὶ νεωστὶ ἐν τῷ Philologus ὁ Forchhammer ἐναντία ἐδογματίσεν, ἀνὴρ ἄλλως μὲν εὐφυῆς καὶ λόγιος, ἔχων δὲ τὴν ἀτυχίαν νᾶ τοπογραφῆ τὰ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν ὑπερβορείων ἀκτῶν τῆς Κιλίας καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, ὡς ὑποθέτομεν, πλήρει τῶν ἐνταῦθα τελεσθέντων ἔργων.

(**) Τὸν μὲν χειμῶνα ἀπὸ 2—4 ὥρ. μ. μεσημβρ., τὸ δὲ θέρος ἀπὸ 3—5.

(***) Τὴν φράσιν ταύτην «παραχομένων. . . Ἐταιρίας» ἐπαναλαμβάνομεν στερεοτύπως κατὰ πᾶν ἔτος ἐν ταῖς λογοδοσίαις, ὅχι πρὸς καύχησιν, ἧτις ἄλλως θὰ ἦτο καὶ δικαία, ἐπειδὴ στηρίζεται εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ἵνα παραμυθῶμεν τοὺς ἡμετέρους, πληροφουρούμενους ἐκάστοτε, ὅτι ἂν ἐν Ἑλλάδι παρ' Ἑλλήνων διὰ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν τεχνικῶν γνώσεων καὶ ευκολιῶν δὲν γίνονται δημοσιεύσεις τῶν ἀρχαίων πολλαὶ καὶ ἄξιαι τοῦ ὀνόματος, γίνονται ὅμως τοιαῦται ἐν Εὐρώπῃ παρὰ τῶν ἐπισκεπτομένων τὰς Ἀθήνας ξένων, καὶ γίνονται οὐχ ἧχιστα ἕνεκα τῆς ἐλευθεριότητος τῆς Ἐταιρίας.

Ἄλλ' ὀλίγοι ἐκ τῶν ἡμετέρων (λυπούμενοι λέγομεν τοῦτο) φοιτῶσιν εἰς τὸ Μουσεῖον, πολὺ δὲ πλειότεροι ξένοι Εὐρωπαϊοί.

Δωρεαὶ ἀρχαίων εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦτο ἐγένοντο τινες καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος, ὡς καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα, παρὰ διαφόρων ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ οἰκούντων ὁμογενῶν, ὧν τὰ ὀνόματα θὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην ὅταν τυπωθῇ. Ἀνεγράφοντο δὲ μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ ἐν ταῖς μηνιαίαις δηλώσεσιν, ἅς τὸ γραφεῖον τῆς Ἑταιρίας κατεχώριζεν ἐκάστοτε εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς πρωτευούσης.

Ἡ σύνταξις τοῦ λεπτομεροῦς καταλόγου τῶν τῆς Ἑταιρίας ἀρχαίων ἐπροχώρησεν ἐν τῷ ἔτει τούτῳ μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 6550. Πέρυσιν ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἦτο 6102 (*).

Ὅπως ἐν τοῖς ἀπὸ τοῦ 1869 ἕως πέρυσιν ἐκδοθεῖσιν ἀξιολόγοις πονήμασι τοῦ Benndorf (griechische u. sicilische Vasenbilder), τοῦ Heydemann (griechische Vasenbilder), τοῦ Dumout (inscriptions céramiques de Grèce καὶ de plumbeis apud Graecos tesseris), τοῦ Schoene (griechische Reliefs) περιείχοντο πολλὰ τῆς Ἑταιρίας ἀρχαῖα, οὕτω καὶ ἐφέτος ἐν τῷ ὑπὸ τὰ πειστήρια τῶν Παρισίων εὐρισκομένῳ εἰκονογραφικῷ βιβλίῳ τῶν Chaplain καὶ Dumout θέλουσι περιληφθῆ πολλὰ καὶ κατὰ τῆς Ἑταιρίας ἀρχαῖα. Τὰ ὧδε δεδηλωμένα συγγράμματα ἀναλέγοντες οἱ ἐκ τῶν ἡμετέρων φιλοκαλότεροι καὶ βλέποντες τὸν ἐν αὐτοῖς ἀρχαιολογικὸν πλοῦτον τῆς πατριδος ἡμῶν, ἀσμένως νομίζομεν, θέλουσιν ἀλλάξει τὴν προτέραν τῶν περὶ αὐτῆς ὡς πτωχῆς γνώμην, καὶ ἂν τις ἐκ τούτων τύχη νὰ εἶναι καὶ ἑταῖρος τῆς Ἑταιρίας ἡμῶν ἐκ τῶν χρηματικῶς συντελούντων εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῶν πατρῶων θησαυρῶν, θέλει ἔχει πᾶν δίκαιον νὰ φωνήσῃ εὐφροσύνας Δηλονότ' ἐν τῇ γὰ κήρῳν τις φαίνομαι εἶμεν.

(*) Μέχρι τῆς σήμερον, 28 Αὐγούστου 1873, ἡμέρας ὅτε ἐκτυπῶνται τὸ παρὸν φύλλον, ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν καταλεγεμένων ἀρχαίων ἀνέβη εἰς 6602 καὶ σύγκειται ἐκ τῶν ἐξῆς εἰδικῶν ἀριθμῶν· Λιθίνων 2225, χαλκῶν 632, σιδηρῶν 33, μολυβδίνων 549, ἀργυρῶν 27, χρυσῶν 48, ὀστεινῶν 53, ὑαλίνων 125, διαφόρων ὕλων ἀναμίκτων 99, πηλίνων ἀγγείων 1504, πηλίνων μορφῶν 574, πηλίνων λύχνων 364, πηλίνων σκευῶν 162, πηλίνων τύπων ἤτοι μητρῶν 63, θραυσμάτων πηλίνων 132, πυραμιδοειδῶν πηλίνων 90, φακοειδῶν πηλίνων 18, λαβῶν ἀμφορέων ἐνεπιγράφων 4. Ἰστέον δὲ, ὅτι αἱ λαβαὶ ἀμφορέων ἐνεπιγράφοι (ἐκ Ῥόδου, Θάσου, Πάρου,

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἐταιρίας ἠΰξησε κατὰ 12 βιβλία, ὧν τὰ μὲν 9 ἔδωρήθησαν αὐτῇ παρ' ἄλλογενῶν, ἐν δὲ παρ' ὁμογενοῦς, 2 δὲ ἠγοράσθησαν. Πίναξ αὐτῶν θὰ προσαρτηθῇ εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην.

Τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος, τῆς ἐκδομένης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἐταιρίας, δαπάνη δὲ τῆς Κυβερνήσεως, ἐξεδόθη ἐν τεύχος ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ 1872, τὸ Ἔον τῆς νέας σειρᾶς, παρασκευάζεται δὲ νῦν τὸ 3ον. Τὸ ἔργον εἶναι ἐπίπονον καὶ ὀλίγον προσοδοφόρον εἰς τοὺς ἐργαζομένους· δι' ὃ ὀλίγοι τῶν ἡμετέρων λογίων εἰς τοῦτο ἀσχολοῦνται. Ὑψηλὴ δὲ ἀρχαιολογικὴ πολλὴ ἀνέκδοτος περιμένει νὰ ἐκδοθῇ εἰς τὰς ὥρας τὰς μελλούσας, ὅταν πληθυνθῇ ἐν ἡμῖν ἡ γυνῶσις καὶ ἐλαττωθῇ ἢ εἰς τὴν ἄμεσον ὑλικὴν ὠφέλειαν σπουδῇ.

Τὰ ἐξῆς ῥηθησόμενα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ βασιλείου ἀρχαιοτήτων, ἔργον δευτέρον τοῦτ' ἔτος τελούμενον ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας, ἐξ ὅτου ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἠξέυρετέ, δίδει ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν Ἐταιρίαν ἐτησίαν συνδρομὴν δρ. 4 χιλιάδων. Εἴπομεν εἰς τοὺς πέρυσιν ἐνταῦθα συνηγμένους ἐταίρους, ὅπόσον ἐπίπονον καὶ βαρὺ ἐφάνη τὸ ἔργον τοῦτο τῆς μακρόθεν ἐφορεύσεως εἰς τὸ Συμβούλιον, καὶ ὅτι οἷον δοκιμῆς χάριν τὸ εἶχεν ἀναλάβει τότε, διότι ἀνελογίζετο τὴν πιθανὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαν εἰς τὰς πολυτίμους τῆς πατρίδος ἀρχαιότητας, σήμερον δὲ λέγομεν, ὅτι ὅπως πέρυσιν, οὕτω καὶ ἐφέτος καὶ οἱ κόπαι ἦσαν πολλοὶ καὶ ἡ ὠφέλεια τῶ ὄντι ὄχι μικρά. Τὸ πλεῖστον δὲ τῶν κόπων εἰς τὸν ἀπόστολον τῆς Ἐταιρίας Παναγ. Στα-

---

Κνίδου, Κολοφῶνος καὶ ἄλλων μερῶν) συμποσοῦνται νῦν ὑπὲρ τὰς 7 χιλιάδας, ἐξ ὧν μέγα μέρος ἐξεδόθη ὑπὸ Α. Dumont ἐν τῷ βιβλίῳ τῶ ἀνωτέρω μνημονουθέντι. Νομίσματα δὲ ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Μουσείῳ, ἃν καὶ εἰσέτι ὄχι διατεταγμένα, χρυσᾶ μὲν 16, τὰ πλεῖστα Βυζαντινά, ἀργυρᾶ δὲ μετὰ καὶ τῶν ἐκ τοῦ κράτους rotin ἢ billon ὑπὲρ τὰ 500, χαλκᾶ δὲ περὶ τὰς 40 χιλιάδας.

ματάκην ἀνετέθη, ὃν ἡ περυσινή ἡμῶν λογοδοσία εἶχεν ἀφῆσει ἐν Σ π ἄ ρ τ η ἐνεργοῦντα ὑπὲρ συναγωγῆς τῶν πολλῶν ἐκεῖ διεσκορπισμένων ἀρχαίων καὶ διευθετήσεως αὐτῶν εἰς ἐν δ η μ ο τ ι κ ὸ ν Μ ο υ σ εῖ ο ν, ὅπερ ἔργον καὶ ἐτέλεσε καλῶς κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ νῦν τελευτῶντος ἀρχαιολογικοῦ ἔτους. Ὑστερον δὲ ἡ Κυβέρνησις, μεθ' ἧς ἡ Ἑταιρία συνεννοήθη, διώρισεν ἐκεῖ ἐπιτροπὴν ἐκ καταλλήλων προσώπων, οἰκητόρων Σπάρτης, ἵνα ἐφορεύῃ τὸ Μουσεῖον. Τὸ Μουσεῖον τοῦτο, καθ' ὃ ἐπέμφθη ἡμῖν πρωτόκολλον παραδόσεως παρὰ τοῦ Σταματάκη, περιέχει 288 ἀρχαῖα, ὧν τὰ πλεῖστα λίθινα γλυπτὰ ἢ ἐνεπίγραφα, τινὰ δὲ καὶ ἐξ ἄλλης ὕλης, πάντα δὲ ἀκριβῶς καταγεγραμμένα. Εὐχόμεθα, ἵνα ἡ ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἰδρυθεῖσα αὕτη συλλογὴ, καλῶς διατηρουμένη καὶ ἀυξάνουσα ὁσμῆραι, καταστῇ ἀγαπητὴ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς νέας Σπάρτης καὶ ἀναμιμνήσκῃ εἰς αὐτοὺς τὴν εὐκλειαν, ἣν καὶ παρ' αὐτοῖς ἐκτήσαντο τὸ πάλαι οἱ τὰς καλὰς τέχνας προαγαγόντες συμπολιταί των Θεοκλῆς, Χάρτας, Γιτιάδας, Δορυκλείδας καὶ ἄλλοι. Ἄς μὴ ἀνέχωνται δὲ οἱ ἐγχώριοι, τοὺς παρακαλοῦμεν μακρόθεν, ν' ἀνοίγῃ τυχὸν ἅπαξ μόνον ἢ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡ συλλογὴ των αὕτη διὰ τινὰ φιλοθεάμενα ξένον Εὐρωπαῖον, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ συχνὰ ἄς φοιτῶσιν ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν κειμήλια καὶ ἄς τα θεῶνται καὶ μελετῶσι, καθιστῶντες οὕτω τὸν βίον των μουσικώτερον καὶ χαριέστερον, καὶ γινόμενοι διὰ τοῦτο καὶ εἰς ἄλλους ἄλλων ἐπαρχιῶν κατοίκους ἀξιόζηλωτον παράδειγμα. Ἄς μὴ λησμονῶσι δὲ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην, ἣν ὀφείλουσιν εἰς τε τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν ἡμετέραν Ἑταιρίαν καὶ εἰς τοὺς συμπολίτας των ἐκείνους, οἷτινες προθύμως προσήνεγκαν εἰς τὴν συλλογὴν ὅσα εἶχον ἰδιόκτητα ἀρχαῖα (*). Μετὰ τὰς ἐν Σπάρτῃ ἐνεργείας του ὀ

(*) Κατάλογος τῶν ἐν Σπάρτῃ δωρητῶν.—Δημήτριος Μανουσάκης, Νικόλαος Λεώπουλος, Δ. καὶ Κ. Ματάλα, Ἀγησίλαος Κ. Βραχνῶ, Ἰωάν. Δη-

Σταματάκης παραγγελθείς περιήλθεν ἐπιθεωρῶν τινὰς τῶν τῆς Πελοποννήσου ἀρχαιολογικῶν θέσεων, οἷον Ὀλυμπίας, Φιγαλείας, Μαντινείας, Μυκηνῶν, Ἱεροῦ Ἐπιδαύρου, Κορίνθου, καὶ περὶ τὸ Πάσχα μετέβη εἰς Βοιωτίαν καὶ Λοκρίδα κατὰ χρεῖαν τινὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας. Ἰδίως δὲ ἐν Ἄ τ α λ ά ν τ η καὶ ἐν Δ έ ν δ ρ α τῆς Λοκρίδος ἐνήργησε πλεῖστον καὶ ἐπέτυχε ν' ἀνακαλύψῃ πολλὰ ἐνεπίγραφα μνημεῖα τέως ἀνέκδοτα, ὧν ἔλαβεν ἀντίγραφα καὶ χάρτινα ἐκτυπώματα καὶ ἔφερεν εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐκδοσιν (*). Νῦν δὲ ἀπὸ δύο καὶ πλέον μηνῶν εὐρίσκεται ὁ αὐτὸς ἀπόστολος ἐν τῇ νήσῳ Δ ή λ ω, ἔνθα ἐστάλη παρ' ἡμῶν κατ' ἀξίωσιν

μητριάδης, Δημήτριος Κουκούτσης, Γρηγόριος Μορφογίνης, Ν. καὶ Π. Ζαχαρόπουλοι, Πολυζῶης Παχυγιάννης, Στέφανος Ἡλία Κοπανίτσα, Πέτρος Ν. Βαρβιτσιώτης, Σ. Σωτηρόπουλος, Ἐμμανουὴλ Κυρούσης, Α. Τούντας, Εὐστάθιος Κυρούσης, Α. Διαμαντόπουλος, Ν. καὶ Π. Ἀντωνόπουλος, Ι. Παπαγιαννόπουλος, Ἀντώνιος Εὐδης, Γεώργιος Δουρούτης (ἐν Ἀθήναις), Σωτήριος Φικιώρης, Π. Μπουρνάζος, Ι. Κάρτζης, Ζαχαρίας Ζαχαρόπουλος, Μελέτης Ρουσόπουλος, Θεόδωρος Φεγγαῆς, Γεώργιος Φεγγαῆς, Βασίλειος Παναγιωτόπουλος, Ἀντώνιος Φουστάνος, Ἀθανάσιος Διαμαντόπουλος, Ἀναστάσιος Κορφωτάκης, Νικόλαος Ν. Κορφωτάκης, Ἰωάννης Ν. Κορφωτάκης, Νικόλαος Ἰατράκος, Ἰωάννης Ἰατρίδης, Γεώργιος Μανουσαῆς, Χρῆστος Σακελλαρόπουλος, Εὐγένιος Μαρούδης, Ἀθανάσιος Γιαννατόπουλος, Δημήτριος Φικιώρης, Διονύσιος Σασανᾶς Ἀρχιεπίσκοπος, Κατήγκω χήρα Νεωνέλη, Ἐμμανουὴλ Κατράδης, Σ. Δημητρόπουλος, Δημήτριος Κρεββατᾶς, Π. Γρηγοράκης, Θεμιστοκλῆς Καισάριος, Κ. Κυριαζόπουλος, Α. Κοκκινόπουλος, Π. Βασιλείου, Ἰωάν. Βαλασόπουλος, Κων. Σαλταφερός, Πηνελόπη χήρα Α. Ἀλούπη, Α. Συννωκύδης, Κ. Μουτρούκας, Γεώργιος Κοντοηλιόπουλος, Σωτήριος Θεοδοσιάκος, Γεώργιος Κ. Γεωργόπουλος, Ἀναστάσιος Σμυρνωτάκης, Ἠλίας Βασιλείου, Ἐμμανουὴλ Δόξας, Σ. Λιμπιρόπουλος, Ἰωάννης Μορφογίνης, Ἀναστάσιος Βαλασόπουλος, Δημήτριος Κέσας, Γεώργιος Καμίτης, Εὐθύμιος Ρουσέτος, Ἀντώνιος Καλομοίρης, Γεώργιος Θεοφίλου, Κ. Δημόπουλος, Ν. Μπούγιζας, Α. Ἀποστολίδης.

Ἄλλὰ καὶ ὁ ἐν Πειραιεὶ κατοικῶν Λουκάς Ῥάλλης, ὁ καὶ ἐπίτιμον μέλος ὦν τοῦ ἡμετέρου Συμβουλίου, προθύμως συγκατετέθη νὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ τῶν τοίχων τῆς ἐν Σπάρτῃ ἀποθήκης του ὅσα ἦσαν ἐντετειχισμένα ἀρχαῖα καὶ νὰ τεθῶσιν ὡς δωρεὰ του ἐν τῷ δημοτικῷ Μουσεῖῳ.

(*) Ἐσὺν οὐκ ὀλίγα ἐξεδόθησαν ἐν τῷ Ἀθηναίῳ τόμ. α. σελ. 482-501.

τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα ἐπιστατήσῃ εἰς τὴν ἐκεῖ ὑπὸ τῆς ἐν-
ταῦθα Γαλλικῆς Σχολῆς ἐπιχειρηθεῖσαν ἀρχαιολογικὴν ἀ-
νασκαφὴν, εἰς ὃ ἔργον ἐφάνη πολλαχῶς χρήσιμος. Ἐντὶ
τούτων δὲ τῶν κόπων του δίκαιον θεωροῦμεν νὰ συστήσωμεν
αὐτὸν εἰς τὴν εὐμένειαν τῆς Κυβερνήσεως.

Παύομεν τὴν ἐφετεινὴν ἡμῶν λογοδοσίαν τρία τινὰ ἐπι-
λέγοντες, περὶ ὧν κρίνομεν πρέπον νὰ διατελῶσιν ἐν γνώσει
οἱ ἐταῖροι.

Α'. περὶ τῆς ἐφετῆς τῶν Δελφῶν μετοικεσίας εἰς ἄλ-
λον τόπον ἐγένετο καὶ ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἰκανὴ ἀλληλο-
γραφία τοῦ Συμβουλίου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' ἄνευ
τινὸς ὀριστικοῦ αποτελέσματος, ἐπειδὴ δὲν ἐπετεύχθη εἰσέτι
ἡ συγκατάθεσις τῶν Δελφῶν εἰς τὸ ν' ἀποξενωθῶσιν ἐντε-
λῶς τῶν νῦν ἐπὶ τοῦ τόπου ἰδιοκτησιῶν των, χάριν τῶν εἰς
τὸ μέλλον ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν, ὅπερ ἡμεῖς ἐκρίνο-
μεν ἀπαραίτητον ὄρον, ἂν ἔμελλε νὰ γίνῃ τὸ παρὰ τῆς Ἐ-
ταιρίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν δάνειον 90 χιλ. δραχμῶν πρὸς
διευκόλυνσιν τῆς μετοικεσίας.

Β'. ἀναφέρομεν, ὅτι τὸ Συμβούλιον ἀνηρέχθη κατὰ χρέος
εἰς τὴν Κυβέρνησιν περὶ συμπληρωτικῶν τινῶν ὀρισμῶν εἰς
τὸν νόμον τὸν περὶ διὰ θέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς,
ἀσφαλιζόντων τὰς ἀρχαῖα μνημεῖα περιεχούσας ἐκτάσεις,
εἰς ὃ ἡ Κυβέρνησις ἐφάνη πρόθυμος.

Γ'. περὶ τοῦ πρὸ ἑξαμηνίας φανέντος ἐνταῦθα ἀρχαίου
βλαναεῖου, περὶ οὗ καὶ ὁ πρόεδρος ἡμῶν προελάλησεν
ἰκανά, ἀνηρέχθη ἐγκαίρως τὸ Συμβούλιον εἰς τὴν Κυβέρνησιν,
ἀπαιτήσαν τὴν κατὰ τὸν νόμον συντήρησιν αὐτοῦ, ὡς οἰκο-
δομήματος ἀξιολόγου, καὶ ἐλπίζει μεγάλως, ὅτι θέλει εἰ-
σακουσθῆ, ἀφοῦ εἶδε δις ἤδη διὰ τῆς ἀστυνομίας ἐμποδισθεῖ-
σαν τὴν χάριν τοῦ Ζαπκείου ἀρξαμένην καταστροφὴν του.
Τῷ ὄντι πῶς νὰ πιστεύσῃ τις, ὅτι καὶ Κυβέρνησις πεφωτι-
σμένη καὶ ἰδρυτῆς μεγάλθυμος ὠφελίμου εἰς τὸ ἔθνος κατα-

στήματος θέλουσί ποτε ἀνεχθῆναι γίνῃ τὸ καλὸν οὐ καλῶς;
φθειρομένων δηλ. τῶν ἀρχαίων μνημείων ἄνευ ἀνάγκης καὶ
ἀντικρυς παρὰ τὸν νόμον; Ἡμεῖς δὲν τὸ πιστεύομεν.

Τοσαῦτα εἴχομεν να εἴπωμεν ἐφέτος.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ταμίας ἐπαρουσίασε τὸν ἐξῆς
Ἱσολογισμὸν τοῦ ἔτους καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὸν καὶ προφο-
ρικῶς.

ΓΕΩΛΟΓΙΣΜΟΣ

Τῶν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας ἀπὸ Ἰουνίου 1872 μέχρι Ἰουνίου 1873.

ΕΣΟΔΑ.		Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	ΕΞΟΔΑ.		Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
Ἐπόλοιπον προηγουμ. διαχειρ. Ἐταιρ. περιουσίας		9084	24			1. ΓΡΑΦΕΙΟΝ.		840			
» » Παρακαταθήκης δι' ἀρχαιολ. Ἐφημερίδα		1032	50	10107	74	Μισθὸς γραφέως καὶ κλητῆρος		654	12	1494	12
<i>Εἰσπράξεις καθ' ὅλον τὸ ἔτος.</i>						Ἐπιθεώρησις ἀπομάχου φύλακος		144			
1. ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ.	Χορηγία Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀρχαιολ. Ἐφημερίδος			4000	—	Ἐπιθεώρησις ἀπομάχου φύλακος καὶ συγκλ. ἀρχαίων		118	25	262	25
2. ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ.	Τακτικαὶ ἐταίρων	5642	90			Ἐπιθεώρησις ἀρχαίων		25083	89		
	Ἐκτακτοὶ συνδρομητῶν	1614	—			Ἐπιθεώρησις ἀρχαίων καὶ φυλακεία		6106	70		
	Εἰδικὴ Κυβερνήσεως δι' ἐπιθεώρησιν Ἐπαρχιακῶν ἀρχαιοτήτων	4000	—	11256	90	Ἐπιθεώρησις ἐπαρχ. ἀρχαιοτήτων Κορίνθου, Ἄργους, Μαντινείας, Τεγέας, Σπάρτης καὶ σχηματισμὸς Μουσείου εἰς Σπάρτην		4280	—		
3. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Μέρισμα 18 μετοχῶν Αἰς 6/μηνίας πρὸς 96 : 75	1741	50			4. ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ.		3905	20	36375	79
	» Β'. » » 100	1800	—	3541	50	5. ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ.				2296	—
						Ταμείου μεταφερόμενον εἰς νέαν διαχείρισιν				13278	18
4. ΙΔΙΑ.	Τόκοι ἐντόκου καταθ. Α' καὶ Β'. 6/μηνίας δραχ. 10061 πρὸς 6 1/2 %			654	—						
5. ΙΔΙΑ.	Δάνειον Κυβερνήσεως 28 ἑκατομμυρίων τόκος Β. 6/μηνίας 72 625 ὁμολογιῶν τῶν 9 % καὶ 69 ὁμολογιῶν τῶν 8 %	8647	80								
	» Α'. 6/μηνίας 73 621 τῶν 9 % καὶ 69 τῶν 8 %	8597	40								
	Ἐξαργύρωσις 10 πληρωθεισῶν ὁμολογιῶν	2800	—	20045	20						
6. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.	Πώλησις οἰκίας ἐν Κηφισίᾳ			6990	—						
7. ΔΙΑΦΟΡΑ.	Ὁμοίως τευχῶν Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος			111	—						
				53706	34					53706	34

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΕΤΟΣ 1871—1872.

1. ΑΚΙΝΗΤΑ.	Οἰκία ἐν Κηφισίᾳ καὶ γήπεδον ἐν Ἀθήναις (α)	15000	—
2. ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ.	Ἄξις 8 μετοχῶν	24000	—
3. ΙΔΙΑ,	Ἐντοκοὶ καταθέσεις	10061	—
4. ΔΗΜ. ΤΑΜΕΙΟΝ.	697 ὁμολογιῶν Ἐθνικῶν Δανείων τῶν 9 καὶ 8 % (β)	195160	—
5. »	20 ὁμοίαι Δανείου τῶν 6,000,000	2000	—
6. ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ.	Εἰς νέαν διαχείρισιν (γ)	9084	24
		255305	24
ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ.	Ἔτος Ἀρχαιολογικῶν 1871—1872	255305	24
	Τὸ λήξαν 1872—1873	252699	18
	Ἐλάττωσις τῆς Ἐταιρικῆς περιουσίας κατὰ δραχ. (δ)	2606	06

ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΕΤΟΣ 1872—1873.

1. ΑΚΙΝΗΤΑ.	Γήπεδον ἐν Ἀθήναις (α)	11000	—
2. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Ἄξις 8 μετοχῶν	24000	—
3. ΙΔΙΑ.	Ἐντοκοὶ καταθέσεις	10061	—
4. ΔΗΜ. ΤΑΜΕΙΟΝ.	687 ὁμολογιῶν Ἐθνικοῦ Δανείου τῶν 8 καὶ 9 % (β)	192360	—
5. »	20 ὁμοίαι Δανείου 6,000,000	2000	—
6. ΠΕΡΙΣΣΕΥΜΑ.	Ἐσόδων πρὸς τὰ ἔξοδα (γ)	13278	18
		252699	18
(α) ΑΚΙΝΗΤΑ.	Πέρυσιν	15000	—
	Ἐφέτος	11000	—
	Ἐλάσσειν	4000	—
(β) ΔΗΜ. ΤΑΜΕΙΟΝ.	Πέρυσιν 697 ὁμολογ. δανείων	195160	—
	Ἐφέτος 687 ὁμ.	192360	—
	Ἐλάσσειν	2800	—
	Διαφορὰ ὁμοῦ ἐπ' ἔλασσειν	6800	—
(γ) ΥΠΟΛΟΙΠ. ΤΑΜΕΙΟΥ.	Πέρυσιν	9084	24
	Ἐφέτος	13278	18
	Διαφορὰ ἐπὶ πλεόν	4493	94
(δ) Τελευταία διαφορὰ ἐπὶ ἔλασσειν ἴση τῇ ἀπέναντι		2606	06

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἰουνίου 73.

Ὁ Ταμίης

Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐξελέχθη δ' εὐθὺς κατὰ τὸν ὀργανισμόν ἢ πρὸς ἐξέλεγχ-
ξιν τῆς ἐτησίας χρηματικῆς διαχειρίσεως τριμελὴς ἐπιτροπή,
συγκειμένη ἐκ τῶν κκ. Φ. Ι. Φίλωνος, Χρ. Ν. Φιλαδελφῆως
καὶ Ἰω. Ἀγγελοπούλου, καὶ οὕτω διελύθη ἡ συνέλευσις
περὶ τὴν ἡμίσειαν μετὰ μεσημβρίαν.

Τῇ δὲ ἀ. Ἰουλίου 1873, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρα 10 1/2 πρὸ
μεσημβρ. συνελθόντων αὐθις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἑταίρων
17, πρῶτον μὲν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς
κ. Χ. Ν. Φιλαδελφῆως ἀνέγνω τὴν ἐξῆς ἔκθεσιν.

Πρὸς τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῆς ἀρχαιο- λογικῆς ἐταιρίας.

Κύριοι.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παρ' ὑμῶν δοθείσης ἡμῖν ἐντολῆς
συνήλθομεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κυρίου Γιαννοπούλου, τοῦ
ταμίου τῆς ἐταιρίας, ὅπου εὐρόντες ὅλα τὰ βιβλία τῆς χρη-
ματικῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ, παρεβάλομεν τὸν ἀναγνω-
σθέντα ὑμῖν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνέλευσιν ἀπολογοισμὸν
τοῦ ἔτους 1872—3, μὲ τὰ σχετικὰ βιβλία κατὰ κεφάλαια
καὶ ἄρθρα, παρεθέσαμεν τὰ ἐκδοθέντα ἐντάλματα μὲ τὰ γε-
λέχη αὐτῶν καὶ τὰς ἐγγραφὰς εἰς τὸ ἀρμόδιον βιβλίον, διε-
τρέξαμεν ἐπισταμένως τὰς εἰσπράξεις τῶν τε τακτικῶν καὶ
τῶν ἐκτάκτων συνδρομῶν, καὶ εὐρομεν ὅτι εἶχε μείνει ὑπό-
λοιπον εἰς τὸ ταμεῖον ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος
ἔτους . . . . . Δρ. 9084.24

Καὶ ἐκ παρακαταθήκης τῆς ἀρ-

χαιολογικῆς ἐφημερίδος . . . » 1023.50 10,107.74

Εἰσεπράχθησαν ἐντὸς τοῦ ἔτους		
Ἐκ τῆς τακτικῆς καὶ ἐκτάκτους συν-		
δρομᾶς	» 7256.90	
Συνδρομὴν Κυβερνήσεως δι' ἐπι-		
θεώρησιν ἐπαρχιακῶν ἀρχαιο-		
τήτων	» 4000	11,256.90
Παρακαταθήκην πρὸς ἔκδοσιν ἀρχαιολ. ἐφημερ.		1000
Ἐκ τῶν τόκων διαφόρων μετοχῶν. »	21440.70	
Ἐκ τῆς κλήρωσιν 10 μετοχῶν . »	2800	24240.70
Ἐκ τῆς πώλησιν τῆς ἐν Κηφισίᾳ οἰκίας . . »		6990
Καὶ ἐκ τῆς πώλησιν τευχῶν ἀρχαιολογικῶν . »		111
Τὸ ὅλον . . . Δρ.		<u>53706.34</u>

Ἐδαπανήθησαν δὲ κατὰ τὸ ἔτος		
Διὰ τὸ γραφεῖον, μισθὸν κλητῆρος καὶ τυ-		
πωτικᾶ	» 1494.12	
Διὰ τὸ Μουσεῖον μισθὸν φύλακας καὶ ὑλικὸν »	262.25	
Δι' ἀνασκαφᾶς, ἀγορᾶς ἀρχαιοτήτων κτλ. »	36375.79	
Δι' ἔκδοσιν ἀρχαιολ. ἐφημερίδος . . . »	2023.50	
Προκαταβολὴν ἀποληπτέαν τῷ φροντιστῇ. »	272.50	
Μένει ὑπόλοιπον ἐν τῷ ταμείῳ εἰς μετρητὰς »	13278.18	
Τὸ ὅλον . . . »		<u>53706.34</u>

Ἡ δὲ περιουσία τῆς ἐταιρίας ἔχει ὡς ἑξῆς:		
1 Γήπεδον ἐν Ἀθήναις . . . . . »	41000	
8 Μετοχὰς τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς . . . »	24000	
Ἐντοκοὶ καταθέσεις εἰς τὴν Τράπεζαν . . »	10061	
Ἀξία 687 ὁμολογιῶν τῶν 28,000,000 . »	192360	
» 20 » τῶν 6,000,000 . »	2000	
Καὶ τὸ προμνημονευθὲν περίσσευμα . . . »	13278.18	
Τὸ ὅλον . . . »		<u>252,699.18</u>

Μετὰ τὴν ἀντιπαράθεσιν καὶ ἐξέλεγεξιν τῶν ἀνωτέρω λογαριασμῶν μᾶς ὑπέβαλεν ὁ Κ. Ταμίας πρωτόκολλον τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐπίσημον καὶ ἐνσφράγιστον, πιστοποιοῦν ὅτι παρακατετέθησαν εἰς τὴν Τράπεζαν ἐν κιβωτίῳ ἐσφραγισμένῳ 20 ὁμολογίαι τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν 6,000,000, ὀκτὼ μετοχαὶ τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς, 4 ἔμολογίαι τῆς ἐντόκου καταθέσεως τῶν δραχμῶν 10,064, τὸ συμβόλαιον τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἐν Ἀθήναις γηπέδου καὶ 613 ὁμολογίαι τῶν 28,000,000, μᾶς ἐπέδειξε δὲ τὰς ἐν τῷ ταμείῳ του εὑρισκομένας 66 ὁμολογίας τῶν 28 ἑκατομ. καὶ 8 τῶν 4,000,000, καὶ οὕτως ἐβεβαιώθη καθ' ὅλοκληρίαν ἡ ἀκρίβεια τῆς τε τηρήσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων καὶ ἡ διαχειρίσις αὐτοῦ, διὸ ὀφείλεται αὐτῷ εὐγνωμοσύνη ἀπὸ μέρους τῆς συνελεύσεώς σας.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐσόδων, συνισταμένων εἰς δρ. 35607.90 καὶ τῶν ἐξόδων ἀναβαινόντων εἰς δραχμὰς 38132.16, προκύπτει μίᾳ ὑπερβάσις ἐκ δραχμῶν 2524.26. Ἀληθὲς μὲν ὅτι τὸ συμβούλιον δὲν δεσμεύεται ἀπὸ προϋπολογισμὸν εἰς τριαύτας ὑπερβάσεις, ὅπερ ἄλλως τε ἐκάλυπτε τὸ περυσινὸν περίσσειμα φρονουμένῳ ὁμῶς, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ τηρῆται αὐστηρὰ εὐλάβεια πρὸς τὰ κεφάλαια τῆς ἐταιρίας, ὥστε νὰ αὐξάνωνται μὲν πρὸς γενναιοτέρας ἐπιχειρήσεις τῆς ἐταιρίας, νὰ μὴ ἐλαττωῦνται ὁμῶς μηδὲ κατὰ μικρόν.

Τὸ Συμβούλιον ἐντὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰργάσθη ἔργα μεγάλα καὶ προσήνεγκε θαυμασίας ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐπιστήμην· ἠύξησε τὴν περιουσίαν τῆς ἐταιρίας εἰς τὸ εὐχάριστον ποσοῦν τῶν 252 περίπου χιλιάδων δραχμῶν, ὥστε δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἤδη ἀπολαμβάνει τὴν ἀνθυπαρξίαν τῆς, ἔχουσα τὰ μέσα τῆς αὐτοσυντηρήσεως δι' ὅλα ταῦτα ἐπικαλούμεθα ἀπὸ τὴν σεβαστὴν ταύτην συνέλευσιν καὶ ἔκφρασιν τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ σεβαστὸν τοῦτο Συμβούλιον.

Ἐν τέλει δὲ ἐκφράζομεν εὐχὴν, ἵνα, ἀφοῦ ἐδείχθη ἡ ὄρατῃ αὐτῇ καὶ φανερά περιουσία τῆς ἑταιρίας νὰ κατορθωθῇ νὰ γείνη καταφανὴς καὶ ἡ κεκαλυμμένη, ἡ ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ πολῦτιμος, ἡ τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων ἀνασκαφῶν αὐτῆς καὶ τῶν συλλογῶν τῶν Μουσείων τῆς, δι' ἐκδόσεως ὁδηγοῦ ἢ χειραγωγοῦ πρὸς τὰς ἀνασκαφὰς καὶ τὰ Μουσεῖα τῆς ἀρχαιολογικῆς ἑταιρίας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 30 Ἰουνίου 1873.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπὴ

Χ Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ.

Φ. Ι. ΦΙΛΩΝΟΣ.

ΚΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως ἐγένετο συζήτησις τις. Ἰδίως δὲ ἡ περὶ ἐκδόσεως ὁδηγοῦ εἰς τὰς ἀνασκαφὰς καὶ τὰ μουσεῖα τῆς ἑταιρίας ἐκφρασθεῖσα εὐχὴ ἐθεωρήθη τό γε νῦν δυσπραγματοποίητος δι' ἄλλα τε καὶ διὰ τὴν ὄχι μόνιμον θέσιν τῶν ἀρχαίων ἐν τῷ Βαρβακείῳ καὶ ἀλλοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο διὰ δύο ψηφηφοριῶν ὡς ὀρίζει ὁ ὀργανισμὸς ἡ ἐκλογή τοῦ νέου συμβουλίου καὶ ἀνεδείχθησαν πάλιν οἱ αὐτοί, ἧτοι

Πρόεδρος ὁ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ διὰ ψήφων 16

Ἀντιπρόεδρ. ὁ ΣΠΥΡ. ΦΙΝΤΙΚΛΗΣ » » 17

Ταμίας ὁ Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ » » 17

Γραμματεὺς ὁ ΣΤ. Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ » » 16

Μέλη τοῦ Συμβουλίου.

ὁ ΙΩ. Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ » » 17

ὁ ΛΥΣ. ΚΑΦΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥΣ » » 17

ὁ ΕΥΘ. ΚΛΕΤΟΡΧΗΣ » » 15

ὁ ΠΑΝ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ » » 13

ὁ Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ » » 13

καὶ οὕτω διελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ ὥραν 12 τῆς μεσημβρ.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπεία ἢ θεωρήσασα τὴν κατὰ τὸ ληξάν ἀρχαιολογικὸν ἔτος διαχείρισιν τοῦ Συμβουλίου τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας, παρατηρήσασα ὅτι κατὰ τὸ ρηθὲν ἔτος ἐδαπανήθησαν δραχμαὶ 2524 πλέον τῶν εἰσπραχθέντων ἔκρινε καλὸν νὰ ἐκφράσῃ γνώμην, ὅτι πρέπει νὰ δίδηται πᾶσα προσοχή, ἵνα μὴ ἐλαττώνται τὰ κεφάλαια τῆς ἐταιρίας διὰ δαπάνης ὑπερβαίνουσας τὰ ἐτήσια ἔσοδα. Ἐπειδὴ ὁ κύριος Ταμίας ἕνεκα οἰκογενειακῶν περιστάσεων δὲν ἠδυνήθη νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν συνέλευσιν τῆς ἐταιρίας καὶ ἀπολογηθῆ ἀκριβέστερα πρὸς τὴν ρηθεῖσαν τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπείας παρατήρησιν, ἀπεκρίθη μετὰ πάσης συντομίας ὁ Πρόεδρος εἰπὼν περίπου τὰ ἑξῆς.

ἀ.) Ὅτι τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον δὲν δύναται νὰ προϋπολογίσῃ καὶ δὲν προϋπολογίζει οὕτως ἀκριβῶς τὴν ἐτησίαν δαπάνην, ὥστε μηδέποτε μῆτε πλείοτερα τῶν ἐκάστοτε εἰσπρασσομένων, μῆτε ὀλιγώτερα νὰ δαπανῶνται. Πολλάκις δαπανῶνται ὀλιγώτερα τῶν εἰσπραττομένων καὶ μένει περίσσευμα· διότι, φέρ' εἰπεῖν, δὲν προσάγονται εἰς ἀγορὰν τσαυτὰ ἀγορᾶς ἄξια ἀρχαῖα, ὅσα ὑπέθεσε τὸ Συμβούλιον ὅτι ἤθελον προσαχθῆ· ἢ διότι τὸ Συμβούλιον ἀπῆντησεν ἀπροσδόκητα ἐμπόδια εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σκοπομένων ἀνασκαφῶν. Τοῦναντίον πολλάκις δαπανῶνται πλείοτερα τῶν εἰσπραχθέντων διὰ τοὺς ἐναντίους λόγους· διότι, φέρ' εἰπεῖν, προσάγονται εἰς ἀγορὰν καὶ ἀγοράζονται ἀρχαῖα πολλοῦ λόγου ἄξια, τὰ ὅποια ἤθελεν ἀμαρτήσῃ μεγάλως τὸ Συμβούλιον, ἐὰν δὲν τὰ ἠγόραζεν, ἵνα μὴ ὑπερβῆ τὰ τοῦ ἔτους ἔσοδα ἢ διότι παρέστη ἡ ἀνάγκη ἀνασκαφῆς σπουδαίας, ἢ ἐπισκευῆς ἀρχαίου τινὸς μνημείου μὴ ἐπιδεχομένης ἀναβολῆν.

β.) Ὅτι τὸ Συμβούλιον μ' ὄλην τὴν ρηθεῖσαν τυχαίαν αὔξησιν ἢ ἐλάττωσιν τῆς ἐτησίας δαπάνης, οὐδέποτε ἠμέλησε τοῦ περὶ τὸ χρηματικὸν κυρίου καθήκοντός του. Αὐτὴ

ἡ ἱστορία τῆς πολυετοῦς διοικήσεώς του, αὐταὶ αἱ κατ' ἔτος ἐν τῇ συνελεύσει τῶν μελῶν τῆς ἐταιρίας ἐκθέσεώς του εἶναι τραναὶ καὶ ἀναντιρρήτοι ἀποδείξεις, ὅτι τὸ ρηθὲν Συμβούλιον ἐσπούδασε πάντοτε νὰ αὐξήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὰ κεφάλαια τῆς ἐταιρίας καὶ πραγματικῶς ἠύξησεν αὐτὰ οὐχὶ ὀλίγον.

Τὰ συνελθόντα μέλη τῆς ἐταιρίας ἠρέεσθησαν εἰς τὰ ρηθέντα ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

Κατόπιν ὁμῶς ὁ ἀξιότιμος Ταμίας τῆς ἐταιρίας κύριος Π. Γιαννόπουλος, ὅστις, ὡς προελέχθη, δὲν παρευρέθη εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἀναγνοὺς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπείας ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ἀποκριθῇ πρὸς τὴν παρατήρησιν ταύτης λεπτομερέστερον καὶ λογιστικώτερον. Τὴν δ' ἀπόκρισιν ταύτην ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς τὸν Πρόεδρον ἐπισυνάπτομεν ἐνταῦθα.

Πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας.

Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν γενικὴν συνέλευσιν τῶν ἐταίρων ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις τῆς ἐλεγκτικῆς τῶν ἐτησίων λογαριασμῶν τοῦ συμβουλίου ἐπιτροπῆς, ἐκφράζει φρόνημα συνετόν «ὅτι εἶναι καλὸν νὰ τηρῆται αὐστηρὰ εὐλάβεια πρὸς τὰ »κεφάλαια τῆς ἐταιρίας, ὥστε νὰ αὐξάνωνται μὲν πρὸς γεννησιωτέρας ἐπιχειρήσεις τῆς ἐταιρίας, νὰ μὴ ἐλαττῶνται ὁμῶς »μηδὲ κατὰ μικρὸν» καὶ τοῦτο διότι, κατὰ τὸ ἀρτίως ληξάν ἀρχαιολογικὸν ἔτος τὰ ἔξοδα ὑπερέβησαν τὰ ἔσοδα κατὰ δραχμὰς 2544,26, ἐν ᾧ «κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος »ἠύξησεν ἡ περιουσία τῆς ἐταιρίας εἰς τὸ εὐχάριστον ποσὸν τῶν δραχ. 253 περίπου χιλιάδων.»

Ἐπὶ τοῦ φρονήματος τούτου τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ὀφείλεται διασάφησις τις καθαρωτέρα τῶν πραγμάτων.

Ὁ μέγας πλοῦτος καὶ θησαυρὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας εἶναι ὁμολογουμένως, κατὰ τὸν προορισμὸν καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς, ἢ ἀποκάλυψις τῶν κειμηλίων τῆς ἀρχαιότητος, καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν εἰς τὴν μελέτην τῆς ἐπιστήμης, τὸ δὲ χρῆμα εἶναι τὸ μέσον δι' οὗ πραγματοποιεῖται ὁ ἐπιδιωκόμενος αὐτὸς σκοπός.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἔαν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸν Ἰσολογισμὸν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἔτους 1871—1872 καθ' ὃ τὸ διοικητ. συμβούλιον τῆς ἐταιρίας ἐξετέλεσεν ἔργα, ἐν πολλοῖς ἀνώτερα τῶν προηγουμένων ἐτῶν, καὶ συγκρίνη τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα αὐτοῦ πρὸς τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ τελευταίου 1872—1873, εὕρισκει τὰ ἐφεξῆς ἀποτελέσματα.

Α. Ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα.

Ἔτος 1871-72. Ὀλικὸν ποσὸν κατὰ τὸν Ἰσολογισμὸν . . . δρ.	48,744:83
Ἐφαίρῃσει ὑπολοίπου προηγουμ. διαχειρίσ. . . . . δρ.	9370:88
Ἐφαίρῃσει ὑπολ. παρακατα- θηκῶν . . . . . »	1148:50
Ἐφαίρῃσει ἀπολήψ. προκατα- βολῶν . . . . . »	1675:50 » 12,194:88
Κύρια καθαρὰ ἔσοδα . δρ.	36,549:65
Ἔτος 1872-73. Ὀλικὸν ποσὸν κατὰ τὸν Ἰσολογισμὸν . . . »	53,706:34
Ἐφαίρῃσει ὑπολ. προηγουμ. διαχειρίσ. . . . . δρ.	9084:24
Ἐφαίρῃσει ὑπολ. παρακατα- θηκῶν . . . . . »	2023:50
Ἐφαίρῃσει ὑπολ. ἐκ τοῦ τιμή- ματος τῆς πωληθείσης οἰκίας δρ. 6990, τῆς εἰς τοὺς προη- γουμένους ἰσολογισμοὺς ση- μειουμένης ἀξίας . . . . . »	4000 » 15,167:74
Κύρια καθαρὰ ἔσοδα . δρ.	38,598:60
Ἦτοι ἔσοδα τοῦ 1872—1873 πλεονέκτα τῶν τοῦ 1871— 1872 κατὰ . . . . . »	2048:95

Β'. Ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα.

1).	Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸ 1871—1872 ἔδαπανήθησαν	δρ.	6751:43	
	Κατὰ δὲ τὸ 1872—1873	»	25083:89	
	Ἦτοι πλεϊότερα			18,332:46
2).	Ἀγορὰ ἀρχαίων κατὰ τὸ 1871—1872	»	5202:—	
	Κατὰ τὸ 1872—1873	»	6106:70	
	Πλεϊότερα			904:70
3).	Ἐπισκευαὶ ἀναστηλώσεις κτλ. τὸ 1871-72	»	202:—	
	τὸ 1872-73	»	1280:—	1078:—
	Πλεϊότερα			20,345:16
4).	Ἐπιθεωρ. ἐπαρχ. ἀρχαιοτήτων τὸ 1871-12	»	4232:60	
	τὸ 1872-72	»	3905:20	
	Ὀλιγώτερα	»	327:40	
5).	Συλλογὴ ἐπαρχ. ἀρχ. εἰς μουσεῖα τὸ 1871-72	»	386:30	
	Ὀλιγώτερα	»		713:70
	Ἦτοι ἔξοδα πλεϊότερα τὸ ἔτος 1872—1873 πρὸς τὸ προηγούμενον κατὰ	δρ.	17,601:46	

Ὅπως δὲ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος 1871—1872, ἐπὶ διαχειρίσεως τοῦ αὐτοῦ διοικητ. συμβουλίου ἢ περιουσία τῆς εταιρίας ἠῤῥηξε κατὰ δραχμὰς 24,273:36, οὕτω ἐπὶ διαχείρισεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος 1872—1873, καί τοι τῶν δαπανῶν ἀναθιβαθμισῶν ὡς ἀνωτέρω εἰς δραχμ. 19601:46 πλεϊότερα τῶν τοῦ 1871—1872, τὰ κύρια ἔσοδα τοῦ ἔτους . . . . . δρ. 38593:60 πρὸς τὰ κύρια ἔξοδα αὐτοῦ . . . . . » 38132:16

παριστάνουσιν, ἀντὶ ἐλλείμματος, περίσσευμα. » 466:44

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἰκανῶς ἀποδεικνύει τὴν εὐλάβειαν τοῦ διοικητ. συμβουλίου περὶ τῶν συμφερόντων τῆς εταιρίας.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπὴ εὗρεν ὑπέρβασιν δῆθεν τῶν κυρίων ἐξόδων πρὸς τὰ ἔσοδα δρ. 2524:26, διότι ἐκ παραδρο-

μῆς ἐχώρισε καὶ ἀφῆρσεν ἐκ τῶν τελευταίων ὀλόκληρον τὸ τίμημα τῆς πωληθείσης οἰκίας ἐν Κηφισίᾳ δραχ. 6990, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ἀφαιρέσῃ μόνον τὴν εἰς τοὺς προηγουμένους ἰσολογισμοὺς σημειουμένην ἀξίαν αὐτῆς δρ. 4000. Ἐκ τῆς μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν τούτων διαφορᾶς δρ. 2990, ἀφαιρουμένου τοῦ καταδειχθέντος ἀνωτέρω πλεονάσματος δρ. 466:44 προκύπτει ἢ ἐκ δρ. 2523:86 διαφορά τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ἐρρέθη καὶ ἀπεδείχθη ἄλλοτε, ὅτι αἱ ἐτήσιαι διαχειρίσεις τοῦ συμβουλίου τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν, ἰδίως μάλιστα αἱ δαπάναι, νὰ περιορισθῶσιν εἰς προϋπολογισμὸν καὶ εἰς πιστώσεις ἀνυπερβλήτους· π. χ. ἐὰν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ τελευταίου ἔτους 1872 - 1873, καθ' ὃ ἐξωδεδύθησαν εἰς ἀνασκαφὰς δραχ. 25083:89, προσεφέρετο τῷ συμβουλίῳ πρὸς ἀγορὰν σπουδαία τις συλλογὴ ἀρχαίων, ἀξίας 5—10 χιλιάδων δραχμῶν, καὶ συγχρόνως, ἐὰν ἀντὶ μόνης τῆς περὶ τὸ Δίπυλον σπουδαίας ἀνασκαφῆς, ἦν ἢ ἐκθεσις τοῦ Κ. γραμματέως τῆς ἐταιρίας, κατὰ τὴν προτελευταίαν γεν. συνέλευσιν, ἀρκούντως ἐδικαιολόγησεν, ἐπεχειρῖζετο τὸ συμβούλιον καὶ σπουδαίαν ἄλλην ἀνασκαφὴν ἐκ τῶν ἐν τῷ νῶ αὐτοῦ πολλῶν τοιούτων εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ μακρὰν αὐτῶν, δὲν ἤθελε βεβαίως δυσκολευθῆ νὰ δαπανήσῃ πλείοτερα τῶν ἐσόδων οὐχὶ μόνου τοῦ ἔτους αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰ περισσεύματα τοῦ προηγουμένου, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἄλλων πρὸ αὐτοῦ ἔτων, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ θεωρηθῆ ἀνευλαβῆς ἢ διαχειρίσις του.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπὴ ἠπατήθη θεωρήσασα τὰς ἐργασίας τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας ὁμοίας ταῖς τῶν ἄλλων κοινωφελῶν ἐταιριῶν καὶ σωματείων καὶ διὰ τοῦτο ἐξέφερα γνώμην τοιαύτην.

Χάριν τῶν εἰρημένων, νομίζω καλὸν, κύριε πρόεδρε, νὰ

δημοσιευθῆ και ἡ παροῦσα εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐλεγ-
κτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ἰουλίου 1873.

Ὁ ταμίας τῆς ἐταιρίας
Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν ἐντὸς τοῦ ἔτους καταβαλόντων τὴν συνδρομὴν
μελῶν τῆς ἐταιρίας.

(Ὅσων ὀνομάτων πρόκειται ἀστερίσκος, αὐτοὶ πρὸς τῇ ἐτησίᾳ και καθυ-
στεροῦσαν συνδρομὴν κατέβαλον ἢ τὴν τοῦ προσεχοῦς ἔτους.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

Τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον	Δρ. 1000
Ἀγγελόπουλος Ἰω.	» 15
Ἀνδρόπουλος Σταῦρος.	» 15
Ἀντωνιάδης Α. Ι.	» 15
Ἀρεταῖος Θ.	» 50
Βενιζέλος Μιλτ.	» 15
Βερενίκης Α.	» 15
Βουκύδης Θ.	» 15
Βοῦρος Σταμ. Δεκ.	» 15
Βουσάκης Ἄρ.	» 15
Γεράκης Γ. Ἀθ.	» 15
Γιαννόπουλος Π. Ἐμ.	» 15
Δαμαλάς Ν.	» 20
Δαμασκηγὸς Ν.	» 15
Δήμιτσας Μαργ.	» 15
Δόσιος Ἀριστ. Κ.	» 70
Δούμας Κ.	» 15
Δορχοῦμη Ἐλ. Στεφ.	» 15

Δραγούμης Στέφ. Ν.	Δρ.	45
Δρόσης Λεων.	»	45
Εϋστρατιάδης Π.	»	45
Finlay G.	»	25
Θεοδωρίδης ἼΑλ.	»	45
Θεολόγος Παντολ.	»	50
* Ἰασεμίδης Π.	»	30
Ἰωαννίδης Γρηγ. ἀρχιμ.	»	45
Ἰωάννου Φίλιππος	»	30
Καλαποθάκης Μ.	»	45
Καλλιγᾶς Π.	»	45
Καραμάνος Μ.	»	45
Καστόρχης Εὐθ.	»	45
Καφταντζόγλου Λ.	»	45
Kerpen Ad.	»	45
Κοκίδης Δ.	»	45
Κολιάτσος Σωκρ. ἀρχιμ.	»	45
Κόμνος Σπ.	»	45
Κοντογόνης Κ.	»	45
Κοντόσταυλος ἼΑλ. Α.	»	45
Κορέσσιος Ν.	»	45
Κορομηλᾶς Δημ. Α.	»	45
Κουμανούδης Στεφ. Α.	»	45
Κυριακός Ἰω.	»	45
Κωνσταντίνου Γ.	»	45
Κωστής Κ. Ν.	»	45
Λαζαρίδης Θ.	»	45
Λάμπρος Π.	»	45
Μακκᾶς Γ.	»	45
Μαλικόπουλος Θ.	»	45
Μάμουκας Α.	»	45
Μαργαρίτης Φ.	»	45

Μαυροκορδάτος Ν. Α.	Δρ.	20
Μελᾶς Α.	»	15
Μεναρτζῆς Ἰω.	»	15
Μερκάτης	»	25
Merlin L.	»	25
Μεσσηνέζης Ἰω.	»	15
Μιστριώτης Γ.	»	15
Μπούκης Ἰω.	»	15
Νάκης Ν. Β.	»	15
Νέγρης Θ.	»	15
Νέγρης Ν.	»	15
Νικήτας Ἰω.	»	15
Νικόδημος Κ.	»	15
Νικολαΐδης Γ.	»	15
Οἰκονόμος Σοφ. Κ.	»	15
Πανταζίδης Ἰω.	»	15
Παπαδάκης Ἰω. Γ.	»	15
Παπαβῆγγόπουλος Κ.	»	15
Πάππος Δ.	»	30
Παυλίδης Π.	»	18
Περβάνογλους Ἰω.	»	15
Πορφυρόπουλος Κ.	»	15
Πρετεντέρης Χ. Τ.	»	15
Ῥενιέρης Μ.	»	15
*Ῥομπότης Παν.	»	30
Ῥουσόπουλος Ῥθ.	»	15
Ῥώσης Ζῆκος	»	15
Σαρίπολος Ν.	»	15
Schliemann H.	»	115
Schmid Iul.	»	15
Σεμιτέλος Δ.	»	15
Σκουζές Γ.	»	15

Σταθόπουλος Ν.	Δρ.	15
Σουρμελής Δαν.	»	15
Σχινάς Β.	»	15
Σωτηριάδης Ίω.	»	15
Σωτηρόπουλος Σ.	»	15
Ταμπακόπουλος Τρ.	»	15
Τουφεξής Σπ.	»	15
Φιλαδέλφους Χ. Ν.	»	15
Φίλωνος Φ. Ι.	»	15
Φιντικλής Σπ.	»	15
Φυτάλης Γ.	»	15
Χατζόπουλος Ν.	»	15
Χρυσίδης Γ.	»	15
Wilberg K.	»	15
Ziller E.	»	15
Οί κρίναντες τὸ Οἰκονόμειον διαγώνισμα	-	215

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ.

Ὁ δῆμος Πειραιῶς	»	50
Ἀφεντούλης Θ.	»	15
Βασιλειάδης διὰ Δ. Φωτιάδην	»	30
Ζωγράφος Ἀθ.	»	25
Μουτζόπουλος Δ.	»	15
Μουτζόπουλος Τρ.	»	15
Ῥάλλης Λ.	»	15
Σέρμπος Σ. Ι.	»	15

ΕΝ ΑΤΤΑΛΑΝΤΗ.

Πάτροκλος Κανακᾶς	»	15
-----------------------------	---	----

ΕΝ ΝΑΥΠΑΓΙΩ.

Φατσέας Ἀντ.	»	15
----------------------	---	----

ΕΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙ.

Ὁ δῆμος Ἐρμουπολιτῶν	»	200
Βαφιαδάκης Δῆμ.	»	15

ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ.

ΕΝ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΩ.

Κουμανούδης Ἄνδρ. Ἴω. . . . . Δρ. 25

ΕΝ ΒΩΛΩ.

Γυαλόπουλος Δ. . . . . » 15

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

*Γλυκᾶς Νικηφ. ἀρχιμ. . . . . » 30

Κέπετζης Σταυρ. . . . . » 15

ΕΝ ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΩ.

Ὁ Δρυϊνουπόλεως Ματθαῖος . . . . . » 119

ΕΝ ΒΕΡΑΤΙΩ.

*Ὁ Βελεγράδων Ἀνθιμος . . . . . » 45

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῃ.

Κ. Γ. Οἰκονόμου . . . . . » 15

ΕΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΙΩ.

Ῥάλλης Ἰάκ. . . . . » 100

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ.

Κοσσονῆς Μιχ. . . . . » 15

ΕΝ ΓΑΛΛΑΖΙΩ.

*Ἀκατος Παν. Α. . . . . » 45,36

Ἀνδρέα Νικόλαος . . . . . » 22,68

Ἠγουμενίδης Ἴω. Α. . . . . » 22,68

*Κωνσταντινίδης Εὐαγγελινὸς . . . . . » 227,—

Ἀδελφοὶ Ματολαΐα . . . . . » 22,68

Μητρόπουλος Χαράλαμπος . . . . . » 23,68

Χανούτσος Μιλτ. . . . . » 45,36

ΕΝ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΩ.

Σταμάτιος Βακᾶς . . . . . » 22,68

ΕΝ ΒΑΚΟΒΪΩ.

Θεμιστ. Χανούτσος . . . . . » 22,68

ΕΝ ΒΡΑΙΔΑ.

Σίμου Δημ. . . . . » 45,36

ΕΝ ΑΞΟΥΤΙΩ.

Ἰωαννίδης Κωνστ. . . . . Δρ. 45,36

ΕΝ ΚΑΛΗΝΙΩ.

Γχορονέσκος Ἀλέξ. . . . . » 45,36

ΕΝ ΣΕΡΜΠΑΝΕΣΤΙΩ.

Γεωργιάδης Γεώργ. . . . . » 45,36

ΕΝ ΤΕΚΟΥΤΣΙΩ.

Γεωργιάδης Ἰω. . . . . » 136,10

Θεοδώρου Βασίλειος . . . . . » 45,36

ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ.

Σίνας Σίμ. . . . . » 100,—

*Γάξης Ἰω. . . . . » 45

ΕΝ ΓΡΑΤΣ.

Περβάνογλους Π. . . . . » 45

ΕΝ ΜΑΣΣΑΔΙΑ.

*Βεργωτῆς Δ. — . . . . . » 115

Καραμάνος Φ. Γ. . . . . » 45

ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ.

*Κοντογιαννάκης Ἰω. . . . . » 1130

Συμβουλίδης Γ. . . . . » 39

ΕΝ ΕΛΣΙΓΓΦΟΡΣ.

Lagus G. . . . . » 22,55

ΕΝ . . . . .

*Χρυσοβελόνης Λεων. Ἰ. . . . . » 150

ΕΝ ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ.

Ἄμοιρος Π. Ζ. . . . . » 57,80

Ἀναστασιάδης Π. . . . . » 28,90

Ἀργέντης Λ. Α. . . . . » 57,80

Βαλέτας Ν. Ι. . . . . » 57,80

Βαλέτας Π. Ι. . . . . » 28,90

Βλαστός Θ. Λ. . . . . » 57,80

Γεωργιάδης Γ. Α.	Δρ.	28,90
Δημητριάδης Κ. Ε.	»	28,90
Ίωνίδης Κ.	»	28,90
Καλβοκορέσης Μ. Α.	»	28,90
Κουβελᾶς Α.	»	28,90
Λαμπρινούδης Κ.	»	28,90
Μάγκος Κ. Δ.	»	28,90
Μασαούτης Ι.	»	28,90
Μασσών Η. Α.	»	28,90
Μαυρογιάννης Ζ.	»	28,90
Μαυρογορδάτος Στέφ.	»	28,90
Μήκας Α.	»	28,90
Μινέττας Ι. Ε.	»	28,90
Νεγροπόντης Ίω.	»	57,80
Παπασπυρόπουλος Δ. ἀρχιμ.	»	28,90
Πετροκόκκινος Σταμ. Ε.	»	57,80
Ράλλης Ι.	»	57,80
Ράλλης Η. Ι.	»	57,80
Ρίζος Γ.	»	57,80
Φραγκίδης Δ.	»	28,90
Χρύσανθος Ζ. Α.	»	28,90

Δωρητὰ βιβλίων καὶ τὰ βιβλία αὐτά.

Ἡ ἐν Πητροπολίαι Commission Imperiale archéologique τὰ ἑαυτῆς Comptes rendus τοῦ ἔτους 1869.

Ὁ ἐν Παρισίοις Waddington τὸ ἑαυτοῦ σύγγραμμα Fastes des provinces Asiatiques, Ire partie, Paris, 1872, εἰς 8^ο.

Ὁ ἐν Παρισίοις Paul Foucart, τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συγγράμματος τοῦ Lebas μέρος τὸ ἐπιγραφόμενον Inscriptions

de Megaride et du Peloponnèse, ἐν ᾧ τὸ ἐρμηνευτικὸν κεῖμενον ἀπὸ σελ. 1-128 καὶ Supplement ἀπὸ σ. 481-512.

Ἡ ἐν Κοπεγχάγῃ ἐταιρία τῶν ἀρχαιολόγων τῆς Ἀρκτου τὰ ἑαυτῆς Memoires, nouvelle Serie 1870 καὶ 1871· ἐτι δὲ Tillaeg aargang 1870—71.

Ἡ βασιλικὴ κυβέρνησις τῆς Ὀλλανδίας, τὰ Aegyptische Monumenten, 25 Aflevering of 2° Aflevering van de III, Afdeeling, εἰς φύλλον μετὰ πινάκων.

Ἡ Societé Havraise d' études diverses τὸ ἑαυτῆς Rapport sur les sepulcres Gallo-Romaines du Havre, 1870 εἰς 8^{ov}.

Ὁ ἐν Στοκχόλμῃ N. M. Mandelgren πραγματείαν ἐπιγραφομένην: Sur l' exécution technique de nos vieilles peintures d' église, et sur le moyen de les restaurer· (ἀπόσπασμα ἐκ περιοδικοῦ τινος τῆς Στοκχόλμης, τοῦ ἔτους 1872) εἰς 8^{ov}.

Ὁ ἐν Λέκκῃ L. G. de Simone, πραγματείαν περὶ ἐνὸς ὑπογείου ἐν Μεσσαπία. Lecce, 1872 εἰς 8^{ov}.

N. Κορέσιος, Ἐκλεκτικὴν τοῦ 1871.

Βιβλία ἀγορασθέντα χρήμασι τῆς Ἑταιρίας.

Ἀρχαιολογικὴ ἔφημερίς Βερολίνου, τοῦ 1873.

Augusti rerum a se gestarum index, ed. Bergk. Berol. 1873.

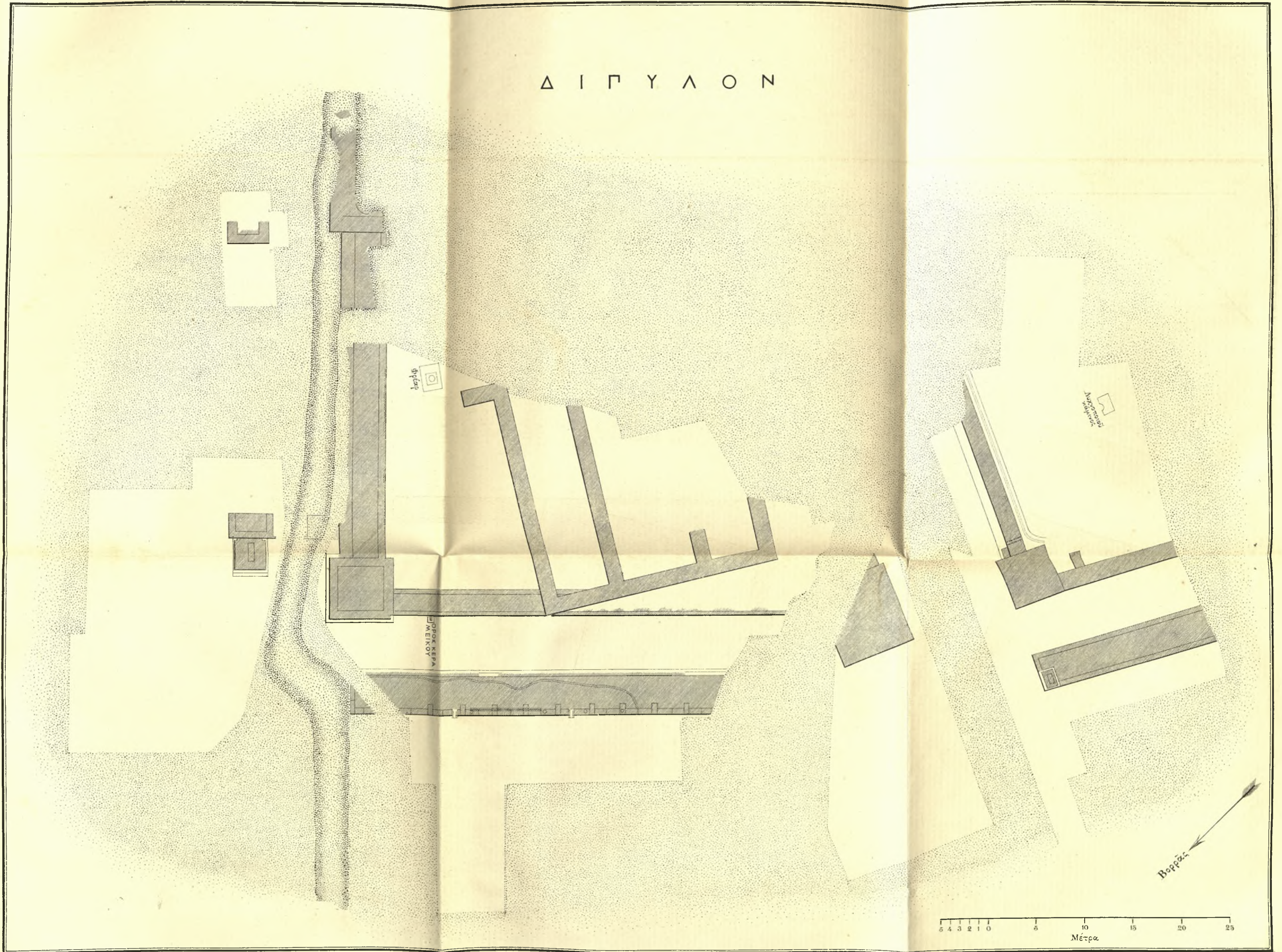
Δωρηταὶ ἀρχαίων.

Δημ. Καραπατσίδης, Γ. Βασιλείου, Ἴω. Μοσχονήσιος, Π. Σταματάκης, Χαράλ. Ριζιώτης, Χαράλ. Ζυμβρακάκης, Ἴω. Λεκάτης, Νικ. Παναγιωτάκης, Ἀλέξ. Καραπιπέρης, Π. Πόταγος, Ἡ Ἑλληνικὴ Μεταλλευτικὴ Ἑταιρία.

Καὶ ἄλλοι δὲ τινες ἐκ τῶν κατὰ τὰ πρότερα ἔτη ἀναγραφέντων ὡς δωρητῶν προσήνεγκαν καὶ ἐφέτος ἀρχαῖα.

Δ Ι Ρ Υ Λ Ο Ν

5 4 3 2 1 0 5 10 15 20 25
Μέτρα

Αίδης Γ. Καλαμάκι Αθήνας

